

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

inwestor.wup-krakow.pl

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOLECZNY

CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW LUDZKICH DLA POWIATU OŚWIĘCIMSKIEGO

Dokument został opracowany przy współpracy firmy doradztwa personalnego
Advisory Group TEST Human Resources
dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie
w ramach Projektu
„Partnerstwo na rzecz świadczenia usług dla inwestorów pozyskujących kadry
oraz usług outplacementowych”
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

*Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013*

Wojewódzki
Urząd
Pracy
w Krakowie

maRR
Małopolska Agencja
Rozwoju Regionalnego SA

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Dokument powstał w ramach Projektu „Partnerstwo na rzecz świadczenia usług dla inwestorów pozyskujących kadry oraz usług outplacementowych” realizowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Poniższa charakterystyka zasobów ludzkich jest odpowiedzią na potrzebę usystematyzowania danych obrazujących potencjał drzemący w kadrach powiatu oświęcimskiego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie dostarcza profesjonalnych i systemowych informacji o rynku pracy. Corocznie wydaje Regionalny Plan Działania na Rzecz Zatrudnienia oraz dokonuje Oceny Sytuacji na Rynku Pracy Województwa Małopolskiego.

WUP Kraków posiada informacje, które Małopolanie mogą wykorzystać, aby zwiększyć swoje kompetencje i kwalifikacje. Doradcy zawodowi Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie świadczą usługi z zakresu poradnictwa zawodowego dla dorosłych i młodzieży wchodzącej na rynek pracy.

WUP Kraków dysponuje również środkami, które można pozyskać na realizację przedsięwzięć z zakresu rozwoju zasobów ludzkich. Możliwe jest to dzięki pełnieniu w województwie małopolskim funkcji **Institucji Wdrażającej** (Instytucji Pośredniczącej II stopnia) Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013.

Więcej na stronach

www.wup-krakow.pl

www.pokl.wup-krakow.pl

2. PROFIL SPOŁECZNO – GOSPODARCZY POWIATU (NA TLE WOJEWÓDZTWA)

A. Podstawowe dane na temat województwa małopolskiego

Województwo małopolskie położone jest na południowym wschodzie Polski. Jest jednym z najmniejszych regionów Polski. Pod względem powierzchni, która wynosi 15 108 km², zajmuje 12 pozycję wśród 16 województw Polski. Od zachodu graniczy z województwem śląskim, od północy ze świętokrzyskim, od wschodu z podkarpackim, a od południa z Republiką Słowacką. Przez obszar Małopolski wiodą ważne szlaki komunikacyjne ze wschodu na zachód oraz z północy na południe.

Małopolska składa się z 19 powiatów ziemskich (bocheński, brzeski, chrzanowski, dąbrowski, gorlicki, krakowski, limanowski, miechowski, myślenicki, nowosądecki, nowotarski, olkuski, oświęcimski, proszowski, suski, tarnowski, tatrzański, wadowicki, wielicki) oraz trzech miast na prawach powiatów grodzkich (Kraków, Nowy Sącz, Tarnów).

Pod względem liczby mieszkańców (3 mln 293 tys. osób)¹ województwo znajduje się na 4 miejscu w Polsce. Gęstość zaludnienia jest tu jedną z najwyższych w kraju (małopolskie – 217 osób/km², średnia krajowa – 122 osób/km²).²

---

¹ GUS, 2009 rok

² GUS, 2009 rok

B. Lokalizacja powiatu oświęcimskiego na mapie województwa małopolskiego

Rysunek 1. Mapa województwa małopolskiego z wyszczególnieniem powiatu oświęcimskiego

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

C. Położenie, powierzchnia, podział administracyjny powiatu oświęcimskiego

Powiat oświęcimski leży na zachodnim krańcu województwa małopolskiego, granicząc z powiatami: chrzanowskim, wadowickim, bielskim ziemskim, pszczyńskim, bieruńsko-lędzińskim oraz jaworznickim (województwo śląskie). Powiat oświęcimski zajmuje powierzchnię 406 km², co stanowi niecałe 3% powierzchni Małopolski. Daje mu to 18 miejsce (na 22 powiaty) wśród wszystkich powiatów w województwie małopolskim, natomiast wśród powiatów ziemskich jest drugim, zaraz po chrzanowskim, najmniejszym powiatem województwa.

Istotne znaczenie dla rozwoju ziemi oświęcimskiej ma jej dogodne położenie w trójkącie pomiędzy trzema dużymi miastami: Krakowem, Katowicami oraz Bielskiem-Białą.

W skład powiatu wchodzi 9 gmin:

- gminy miejskie: Oświęcim;
- gminy miejsko – wiejskie: Brzeszcze, Chełmek, Kęty, Zator;
- gminy wiejskie: Osiek, Oświęcim, Polanka Wielka, Przeciszów.

Rysunek 2. Podział administracyjny powiatu oświęcimskiego

Źródło: Strona główna powiatu oświęcimskiego, <http://www.powiat.oswiecim.pl/powiat/gminy.html>, 2010

D. Cechy charakterystyczne

Powiat oświęcimski jest zlokalizowany na granicy Śląska i Małopolski. Należy do **najbardziej uprzemysłowionych i zurbanizowanych powiatów województwa małopolskiego**. Sam Oświęcim nazywany jest stolicą Małopolski zachodniej. Główne gałęzie przemysłu, rozwijające się na tym terenie, to przede wszystkim **przemysł chemiczny** w Oświęcimiu, **metalowy** w Kętach, **lekki** w Chełmku, **wydobywczy** w Brzeszczach.

Do największych przedsiębiorstw, mających swą siedzibę w powiecie, należą:

- Synthos S.A. (producent kauczuków syntetycznych i polistyrenów);
- Grupa Kęty S.A. (branża aluminiowa);
- Kopalnia Węgla Kamiennego "Brzeszcze- Silesia" (branża wydobywcza);
- PRAXAIR Polska Sp. z o.o. (wytwórnia ciekłego tlenu i azotu);
- POLINOVA Sp. z o.o. (producent materiałów budowlanych i hydroizolacyjnych);
- AUSTROTHERM Sp. z o. o. (producent styropianu).

Wiodącą gałęzią gospodarki jest **przemysł chemiczny** skupiający wokół siebie wiele firm znajdujących się na obszarze przemysłowym. Jednocześnie różnorodność podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie powiatu oświęcimskiego daje szansę znalezienia specjalistów z wielu dziedzin przemysłu. Przedsiębiorstwa z **sektora obuwniczego** zlokalizowane na terenie Chełmka korzystające z wieloletnich tradycji firmy Baty (założonej w 1929 roku) stanowią o sile tej gałęzi przemysłu w regionie. Tereny typu „brownfields” wokół firmy Synthos S.A. stwarzają wiele możliwości dla nowych inwestycji przemysłowych i produkcyjnych. W mniejszych gminach rozwinęło się **rolnictwo**.

Na terenie powiatu znajdują się specjalne strefy aktywności gospodarczej, mające na celu wzrost poziomu inwestycji komercyjnych, zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, rozwijanie przedsiębiorczości i kreowanie nowych miejsc pracy. Zalicza się do nich:

- **Miejska Strefa Aktywności Gospodarczej Nowe Dwory w Oświęcimiu**, obejmująca tereny inwestycyjne o powierzchni 120 ha, leżąca w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 44. Zainteresowanym inwestorom proponuje się na terenie Strefy pomoc w załatwianiu niezbędnych formalności wynikających z prowadzonego procesu inwestycyjnego oraz zwolnienie z podatku od nieruchomości. Zgodnie z obowiązującym prawem lokalnym przedsiębiorcy zwolnieni są również z opłat za wpis do ewidencji działalności gospodarczej.
- **Miejska Strefa Aktywności Gospodarczej w Chełmku** o powierzchni 27 ha. Charakterystyczną cechą tej strefy jest to, że leży ona w trójkącie pomiędzy trzema dużymi aglomeracjami miejskimi Krakowem, Katowicami oraz Bielskiem Białą. Zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 780 z Krakowa w kierunku Śląska oraz oddalona o 5 km od autostrady A4. Na obszarze Miejskiej Strefy i w jej bezpośrednim otoczeniu funkcjonuje około 150 podmiotów gospodarczych, w tym z kapitałem zagranicznym, związanych z branżą obuwniczą, budowlaną, motoryzacyjną, producenci opakowań, mebli, okien. Podmioty te zatrudniają łącznie około 2 000 osób.
- **Strefa Aktywności Gospodarczej Małopolski Zachodniej w Zatorze** o powierzchni 40 ha. położona jest w zachodniej części Zatora przy projektowanej obwodnicy miasta – połączenie drogi krajowej nr 44 (Gliwice – Kraków) z drogą krajową nr 28 (Zator – Medyka). Zezwolenie na prowadzenie działalności na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Zatorze uprawnia do korzystania z pomocy publicznej. Formą pomocy publicznej jest zwolnienie dochodu od podatku dochodowego. Zwolnienie obowiązuje w kolejnych latach aż do momentu odzyskania 50% wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorcę. Firmy z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw uprawnione są do odzyskania aż 70% i 60% nakładów inwestycyjnych. Istnieją dwa sposoby naliczania pomocy publicznej: z tytułu nowo utworzonych miejsc pracy oraz z tytułu poniesionych przez przedsiębiorcę nakładów inwestycyjnych.
- W październiku 2006 roku działalność rozpoczął **Oświęcimski Inkubator Przedsiębiorczości**, utworzony w celu zapewnienia korzystnych warunków sprzyjających powstawaniu nowych przedsiębiorstw, umożliwiających ich rozwój oraz tworzenie nowych miejsc pracy w regionie. W inkubatorze ulokowały się 32 firmy.

Usytuowanie powiatu pomiędzy prężnymi ośrodkami gospodarczymi i naukowymi (Kraków i Katowice) gwarantuje rynki zbytu i dostęp do wysokiej klasy specjalistów i absolwentów uczelni.

Powiat oświęcimski to także zagłębienie ryb słodkowodnych, głównie karpia. Tradycje jego hodowli na tych terenach sięgają XIII wieku. Przyrodniczą atrakcją powiatu jest „Dolina Karpia”, znajdująca się w okolicach Zatora, ponadto bogata flora i fauna, czyste rzeki oraz ponad kilkaset kilometrów tras rowerowych i pieszych, w tym trasy spacerowe nad rzeką Skawą, jak również liczne zabytki historyczne stanowią o atrakcyjności turystycznej tego regionu.

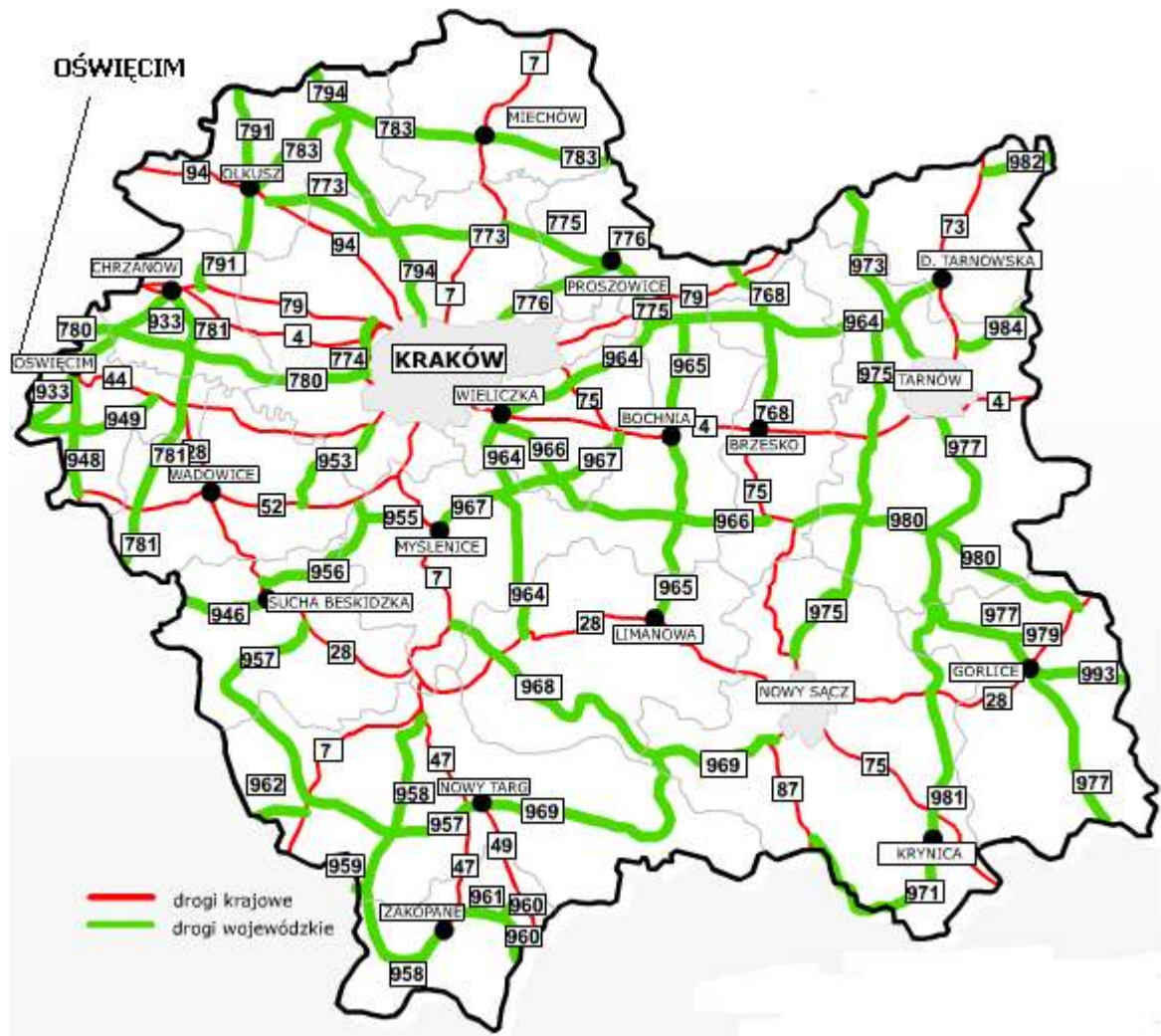
Oświęcim jest również znany w kraju i na świecie z najczęściej i najliczniej odwiedzanego miejsca w Polsce, czyli **Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau** – muzeum w roku 2009 odwiedziło około 1,3 mln turystów. W powiecie odbywa się corocznie Marsz Żywych upamiętnia czasy zagłady i tych, którzy zginęli tylko dlatego, że byli Żydami. Funkcjonujące od 2000 roku Centrum Żydowskie w Oświęcimiu, kultywuje pamięć o żydowskich mieszkańcach miasta, jak również edukuje z uwzględnieniem szczególnej problematyki Holokaustu. Oświęcim i powiat oświęcimski to nie tylko Muzeum ale również region bogaty w inne **walory turystyczne i historyczne** takie jak: zamek w Oświęcimiu, zabytkowe kościoły, zespoły pałacowe, renesansowe dwory i kościoły będące świadectwem istniejącego tu przed wiekami księstwa zatorsko-oświęcimskiego. Turysta może tu podziwiać piękne krajobrazy kotliny oświęcimskiej i Doliny Karpia oraz korzystać z rozbudowanego systemu ścieżek pieszych i rowerowych zlokalizowanych wzdłuż królowej polskich rzek Wisły i jej dopływów – Soły, Skawy, Przemszy. Ziemia oświęcimska jest swego rodzaju tygłem kulturowym, w którym mieszają się wpływy folkloru krakowskiego, śląskiego, żywieckiego, podhalańskiego oraz nowosądeckiego. Z tą bogatą ofertą folkloru można zapoznać się bezpośrednio podczas organizowanych cyklicznie różnych festynów, dni kultury, festiwali np. „Dni Kultury Beskidzkiej”, „Dni Ziemi Oświęcimskiej”, „Święto Karpia” i najnowszej inicjatywy: „Life Festival – Festiwal dla Pokoju Oświęcim 2010”.

Powiat oświęcimski oferuje możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu. Posiada doskonałe zaplecze sportowe i rekreacyjne, na jego terenie działa ponad 70 stowarzyszeń i organizacji kultury fizycznej. Stolica powiatu dysponuje nowoczesnym basenem o wymiarach olimpijskich oraz halą lodową na 3 500 miejsc.

E. Infrastruktura drogowa

Niewątpliwą zaletą powiatu jako miejsca pod nowe inwestycje jest również jego położenie i możliwości dojazdu drogami krajowymi. Bliskość autostrad, lotnisk i centrów logistycznych zapewnia szybką i sprawną komunikację. Sieć drogowa na terenie powiatu oświęcimskiego tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które ze względu na funkcje, jaka pełni, dzieli się na drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne.

Rysunek 3. Drogi krajowe i wojewódzkie w Małopolsce

Źródło: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie, <http://www.zdw.krakow.pl/index.php/drogi/mapy>, 2010

W powiecie oświęcimskim znajdują się:

- drogi krajowe:
  - nr **28** (Zator – Wadowice);
  - nr **44** (Tychy - Oświęcim - Zator - Skawina – Kraków);
  - nr **52** (Bielsko-Biała – Kęty – Wadowice – Głogoczków);
- drogi wojewódzkie:
  - nr **780** (Kraków – Chełmek – Mysłowice);
  - nr **781** (Chrzanów – Babice – Zator – Andrychów).

Najgęstsza sieć dróg występuje na obszarach miejskich Oświęcimia. Poza tym sieć dróg gminnych i powiatowych jest dość równomiernie rozmieszczona. Powiat oświęcimski ma najbardziej spośród powiatów ziemskich województwa rozbudowaną drogową komunikację publiczną. Długość linii autobusowych komunikacji miejskiej wynosi około 670 km (z tego 290 km przypada na obszary wiejskie). Niektóre

z głównych dróg – krajowych i wojewódzkich, przecinające teren powiatu, przebiegają wzdłuż dolin rzecznych: Soły, Skawy i Wisły. Dzięki temu, że drogi te biegną na większości odcinków w oddaleniu od koryt rzecznych, konflikt między funkcją ekologiczną i transportową dolin ma jedynie lokalne znaczenie. Jest on bardziej nasilony szczególnie na niektórych odcinkach dróg Zator – Podolsze (rzeka Skawa), Oświęcim – Brzeszcze, Oświęcim – Kęty (rzeka Soła).

Oświęcim jest ważnym węzłem kolejowym z dostępem do połączeń inter-city i euro-city. Ma stosunkowo dobre powiązania krajowe, a także międzynarodowe z Wiedniem, Pragą i Bratysławą.

Atutem powiatu jest bliskość portów lotniczych. W stosunkowo niewielkiej odległości od stolicy powiatu, Oświęcimia, znajdują się dwa największe lotniska w Polsce południowej:

- Kraków – Balice – około 55 km
- Katowice – Pyrzowice – około 70 km

W najbliższej okolicy znajdują się również realizowane i planowane do realizacji autostrady A4 (płatny odcinek Mysłowice – Balice) i A1.

2. WNIOSKI I PROPOZYCJE ODNOŚNIE KIERUNKÓW ROZWOJU GOSPODARCZEGO (NAPŁYWU INWESTYCJI) W KONTEKŚCIE CHARAKTERYSTYKI LOKALNEGO RYNKU PRACY

WNIOSKI:

Cechy charakterystyczne zasobów ludzkich powiatu oświęcimskiego:

- najgęściej zaludniony powiat ziemski województwa – **378 os/km²**;
- średni poziom współczynnika feminizacji – **106** kobiety na 100 mężczyzn;
- najliczniejsza grupa osób w wieku produkcyjnym – **64%**;
- wskaźnik obciążenia ekonomicznego – **56,1**;
- wzrost liczby ludności – obecnie około **154 000** mieszkańców;
- dodatni przyrost naturalny;
- dwa sektory zatrudniające największą liczbę osób – **usługi (44%)** oraz **przemysł (44%)**;
- stopa bezrobocia – **11,7%**;
- wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych;
- wskaźnik przedsiębiorczości – **85,6**;
- wskaźnik aktywności zawodowej – **37,56%**.

PROPOZYCJE:

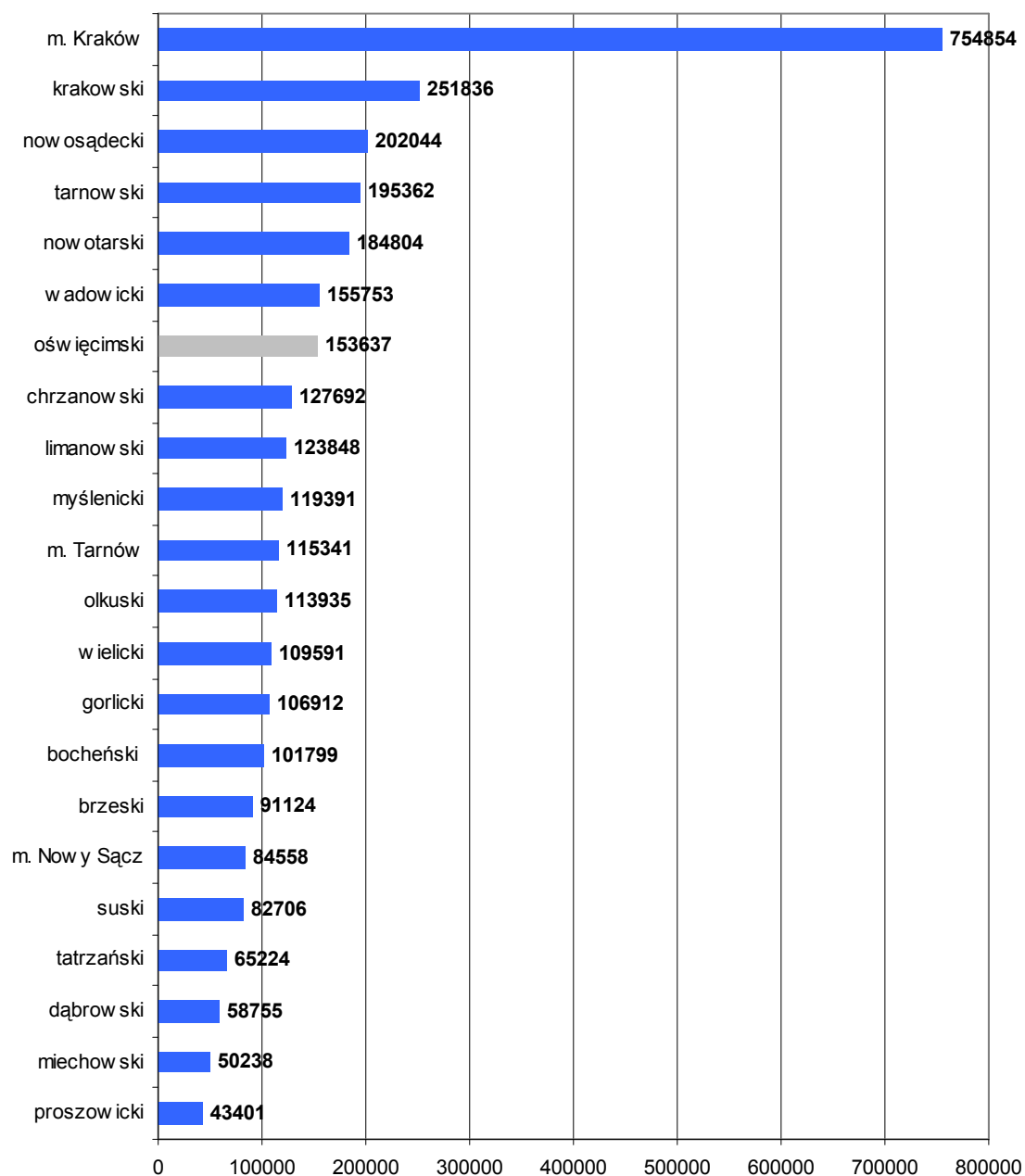
- wykorzystanie potencjału osób z wykształceniem zawodowym;
- rozwój bazy gastronomicznej i turystycznej regionu;
- bliskość lotnisk i dróg transportowych z tendencją do rozbudowy pozwala na ściąganie do powiatu oświęcimskiego dużych inwestorów;
- doświadczenie w branży chemicznej dużej grupy mieszkańców powiatu podstawą do ciągłego rozwoju branży chemicznej;
- rekomendowane sektory rozwoju:
  - mechaniczny – związane z zagospodarowaniem specjalistów budowy maszyn;
  - chemiczny (produkcja paliw) - przygotowane są już tereny typu brownfields pod potencjalnych inwestorów;
  - obuwniczy – związany z tradycjami regionu jak i posiadaną wiedzą oraz doświadczeniem związanym z tym sektorem;
  - produkcyjny – związany z rozwojem sektora spożywczego (firma Aksam);

- motoryzacyjny – związane z zagospodarowaniem specjalistów budowy maszyn, mechaników samochodowych;
- odzieżowy (lekki, szwaczki) – powiązany głównie z konfekcją damską, szyciem pokrowców samochodowych;
- sportowy i rekreacyjny – powiązane z obiektami sportowymi powiatu jak i obszarem wokół nich (jeziora Kruki).

3. ZASOBY LUDZKIE W POWIECIE OŚWIĘCIMSKIM

A. Informacje demograficzne ogólne

Wykres 1. Ludność województwa małopolskiego według powiatów w 2009 roku

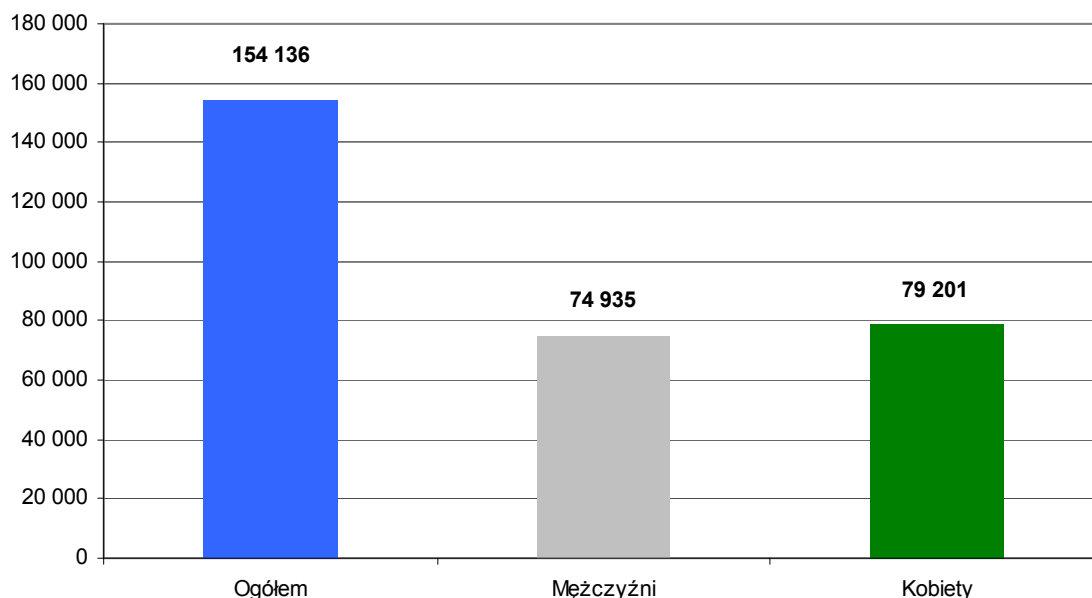

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2009

Powiat oświęcimski zamieszkiwany jest przez 154 000 osób, z czego ponad 40 tysięcy mieszka w Oświęcimiu, a niemal 45 000 w pozostałych czterech miastach. Znajduje się na 6 miejscu jeżeli chodzi o liczbę ludności w powiatach Małopolski. Ludność powiatu stanowi około 4,7% ludności całego województwa. **Jest to najgęściej zaludniony powiat ziemski województwa**, z gęstością zaludnienia na poziomie **378 os/km²**. Dla porównania najniższa średnia gęstość zaludnienia wśród powiatów ziemskich województwa małopolskiego przypada na powiat miechowski – 74 os/km², w Małopolsce wskaźnik ten wynosi 214 os/km², a w kraju 124 os/km².

W powiecie oświęcimskim na 100 mężczyzn przypada 106 kobiet. Jest to poziom współczynnika feminizacji przeciętny dla Polski i dla województwa małopolskiego.

Wykres 2. Ludność powiatu oświęcimskiego według płci

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2009

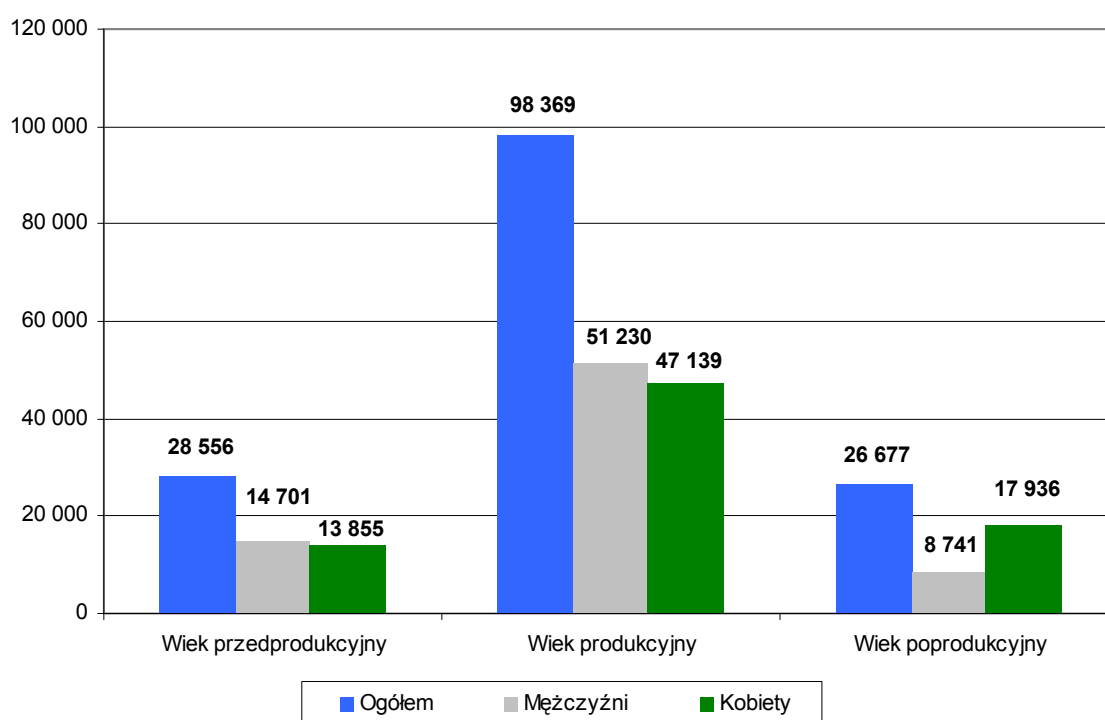
Mieszkańcy powiatu oświęcimskiego są społeczeństwem starzejącym się. Z danych GUS wynika, iż najliczniejsza grupa wiekowa to osoby w wieku 25 – 29 lat (12 692 osoby), ale drugą co do liczności grupą jest przedział wiekowy 50 – 54 lata (12 088 osób). Bardzo mało jest osób w grupach najmłodszych, zaledwie 7 491 w przedziale wiekowym od 0 do 4 lat i 7 019 w grupie w wieku między 5 a 9 rokiem życia. W grupach wiekowych do 44 lat liczebnie przeważają mężczyźni, kobiety natomiast znacząco dominują w grupach bardziej zaawansowanych wiekiem.

Jak wynika z poniższego wykresu, osoby w **wieku produkcyjnym** stanowią **64%** mieszkańców powiatu, w przedprodukcyjnym 18,6% ludności powiatu, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym (a więc

mężczyźni powyżej 65 i kobiety powyżej 60 roku życia) to 17,4% mieszkańców. Dla przykładu udział osób w wieku poprodukcyjnym w Małopolsce wynosi 16,3%, podczas gdy w Polsce 16,5%. W grupie osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym liczebnie przeważają mężczyźni, sytuacja ta zmienia się natomiast w grupie osób w wieku poprodukcyjnym, w której kobiety stanowią 67%.

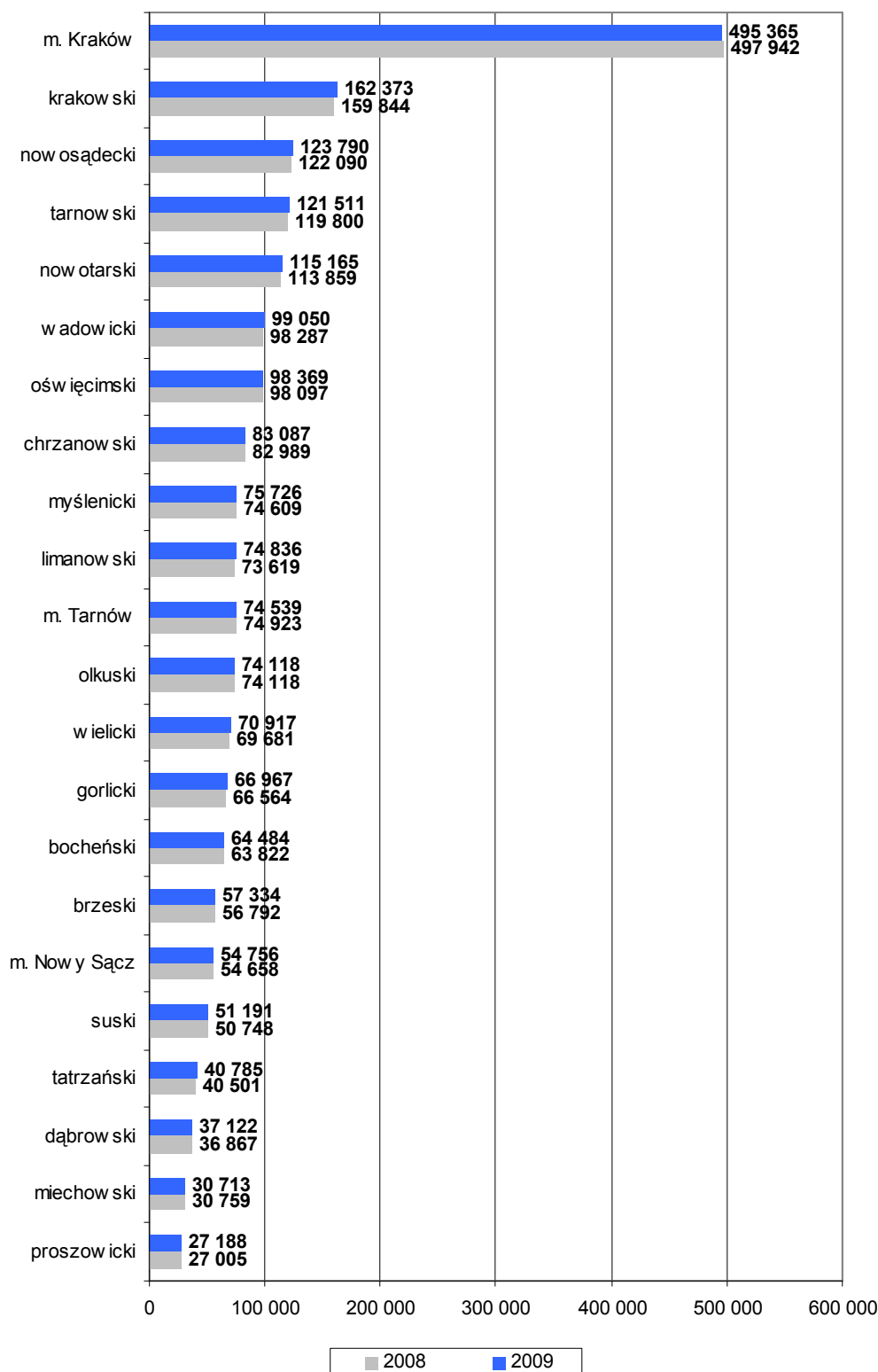
Wskaźnik obciążenia ekonomicznego dla powiatu oświęcimskiego, a więc liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym, w 2009 roku wynosił **56,1**. Wartość ta jest nieco niższa niż wskaźnik dla całego województwa, gdzie wynosi on 57,1. Wskaźnik ten dla powiatu oświęcimskiego charakteryzuje trend nieznacznie malejący (od 57,3 w 2006 roku, 56,7 w 2007, 56,5 w 2008 do 56,1 w 2009 roku), będący wynikiem sukcesywnego powiększania się liczby osób w wieku produkcyjnym. Równocześnie obserwuje się spadek ilości osób w wieku przedprodukcyjnym, związany z niską liczbą urodzeń. Systematycznie wzrasta też liczba osób po 65 roku życia (60 roku życia w przypadku kobiet), co można tłumaczyć wydłużaniem się średniej długości życia. Ogólnie jednak wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym przewyższa wzrost ilości mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym, co przesądza o korzystnej, spadkowej tendencji wskaźnika obciążenia ekonomicznego w powiecie oświęcimskim w ostatnich latach.

Wykres 3. Struktura wiekowa ludności powiatu oświęcimskiego według płci

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2009

Wykres 4. Liczba osób w wieku produkcyjnym przypadająca na dany powiat Małopolski

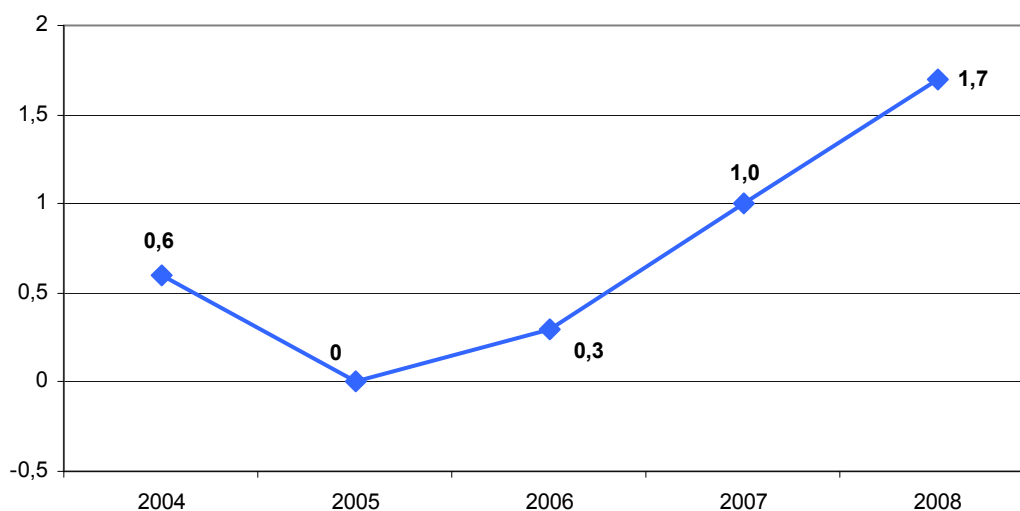

Źródło: Opracowanie GA TEST HR na podstawie danych GUS, 2009

Na przestrzeni ostatnich kilku lat powiat oświęcimski charakteryzował się stosunkowo stałą liczbą mieszkańców (153 457 mieszkańców w 2004 roku, 153 239 w 2006 roku, 153 517 w 2008 roku).

Spowodowane to było bliskim lub równym zeru przyrostem naturalnym w tym okresie 2004 - 2006, co obrazuje poniższy wykres. Znaczący wzrost wskaźnika przyrostu naturalnego zaobserwowano od 2006 do 2008 roku, korzystny trend rosnący utrzymuje się natomiast od roku 2005. Nadal jednak wartość ta pozostawała na poziomie niższym niż przyrost naturalny dla województwa małopolskiego, który w 2008 roku wynosił 2,2. Wskaźnik przyrostu naturalnego dla powiatu oświęcimskiego jest natomiast znacznie bardziej korzystny niż wartość ta dla całego kraju, wynosząca w 2008 roku 0,9.

Wykres 5. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2004 - 2008

Czynnikami wpływającymi na spadek lub przyrost ludności są migracje, zarówno na pobyt stały, jak i czasowy. Głównymi przyczynami stałych migracji są sprawy rodzinne (m.in. zawieranie małżeństw) oraz chęć poprawy warunków mieszkaniowych, zaś czasowych zmiana pracy lub nauka. Dynamikę procesów migracyjnych w powiecie oświęcimskim przedstawiają tabele 1 i 2.

Tabela 1. Migracje wewnętrzne ludności powiatu oświęcimskiego na pobyt czasowy w 2008 roku

Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy w 2008 r.			
Zameldowani na pobyt czasowy	Czasowo nieobecni w miejscu stałego zameldowania	ogółem	Saldo na 1000 ludności
2204	2703	-499	-3,3

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2008

Tabela 2. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności powiatu oświęcimskiego na pobyt stały w 2008 roku

Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały w 2008 r.			
Napływ ogółem	Odływ ogółem	Saldo migracji	
		ogółem	na 1000 ludności
1618	1694	-76	-0,5

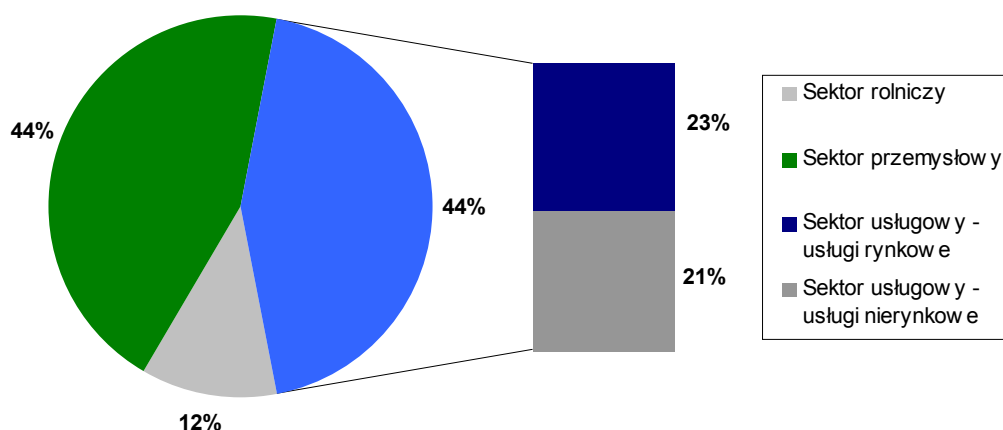
Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2008

Powiat oświęcimski charakteryzuje się **ujemnym saldem migracji stałej** dla migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności, które w roku 2008 utrzymywało się na poziomie **-0,5** na 1000 mieszkańców. Oznacza to nieznaczną przewagę odpływu ludności w 2008 roku z tego regionu. Dotyczył on w głównej mierze dotyczy ludzi młodych, najbardziej mobilnych, otwartych na zmiany, którzy po ukończeniu studiów w dużych ośrodkach akademickich regionu i kraju, często tam właśnie starają się szukać pracy i zamieszkują na stałe. Również stosunkowo duża grupa osób próbuje swoich sił w pracy za granicą, a w przypadku uzyskania stabilności finansowej osoby te osiedlają się tam na stałe wraz ze swoimi rodzinami. Obydwie sytuacje są niekorzystne z punktu widzenia lokalnych samorządów, gdyż wiążą się ze stratą z jednej strony młodych, wykształconych obywateli, z drugiej zamożniejszych członków społeczności, którzy swoimi dochodami pośrednio mogliby wzmocnić budżety samorządowe i lokalne firmy handlowo-usługowe.

W przypadku migracji wewnętrznych na **pobyt czasowy**, powiat oświęcimski również charakteryzuje się **ujemnym saldem** migrujących mieszkańców na 1000 ludności, wynoszącym **-3,3** w roku 2008. Przyczyn tego faktu można upatrywać w czasowym odpływie młodych ludzi na studia do stosunkowo bliskich ośrodków akademickich – Katowic i Krakowa.

B. Rynek pracy

Wykres 6. Pracujący w powiecie oświęcimskim według sektorów ekonomicznych

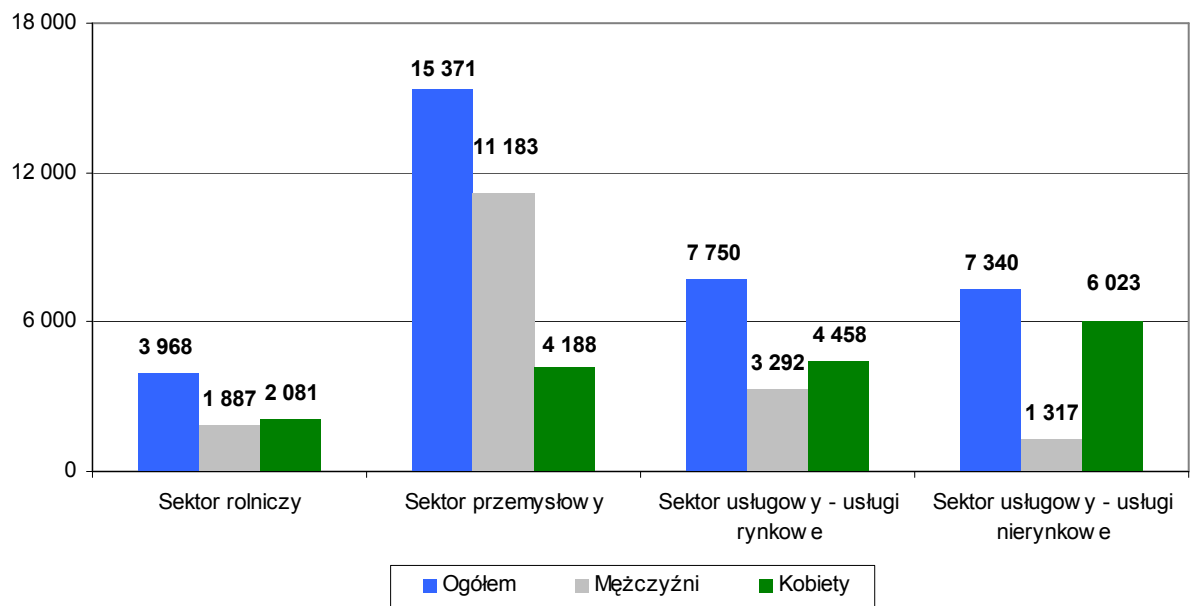
Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2008

Struktura pracujących według sektorów działalności na przestrzeni ostatnich lat praktycznie nie uległa zmianie. W powiecie oświęcimskim osoby zatrudnione są w:

- **sektorze przemysłowym** (sekcje: Górnictwo, Przetwórstwo przemysłowe, Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę oraz Budownictwo) – **15 371** osób – **44%**;
- **sektorze usług** – **15 090** osób – **44%**:
  - **sektorze usług rynkowych** (sekcje: Handel i naprawy, Hotele i restauracje, Transport, gospodarka magazynowa i łączność, Pośrednictwo finansowe, Obsługa nieruchomości i firm, Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała) – **7 750** osób – **23%**;
  - **sektorze usług nierynkowych** (sekcje: Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, Edukacja oraz Ochrona zdrowia i pomoc społeczna) – **7 340** osób – **21%**;
- **sektorze rolniczym** (sekcje: Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo oraz Rybactwo) – **3 968** osób – **12%**.

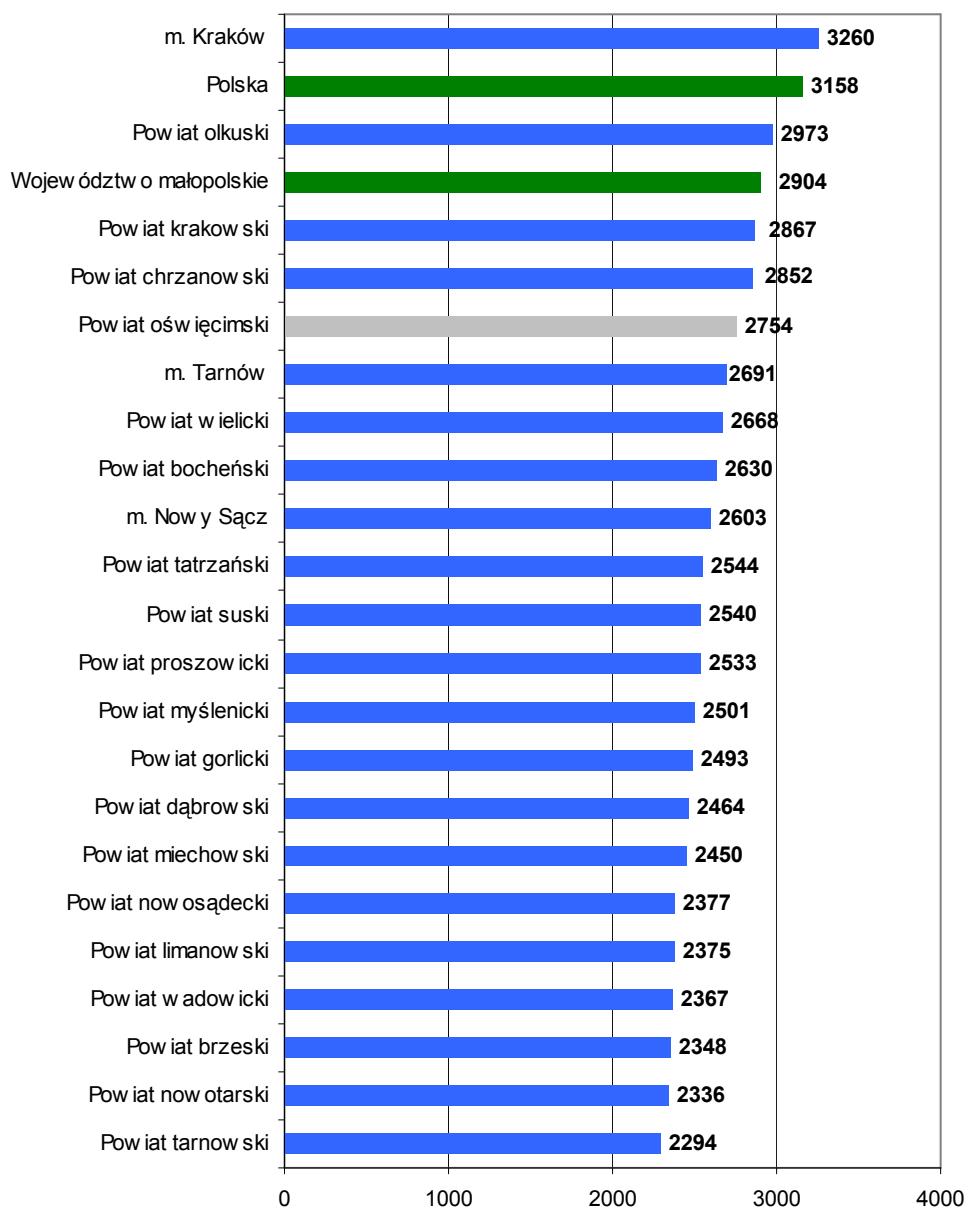
Wśród osób zatrudnionych w sektorze przemysłowym 73% pracowników stanowią mężczyźni. Natomiast dla sektora usług nierynkowych charakterystycznym jest fakt, iż w większej mierze pracownikami są kobiety – stanowią one aż 82% pracowników tam zatrudnionych. Proporcja pracujących kobiet w stosunku do mężczyzn w sektorze rolniczym jest wyrównana (47,6% do 52,4%).

Wykres 7. Ilość zatrudnionych w poszczególnych sektorach według płci

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2008

Wykres 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na koniec 2008 roku [zł brutto]³

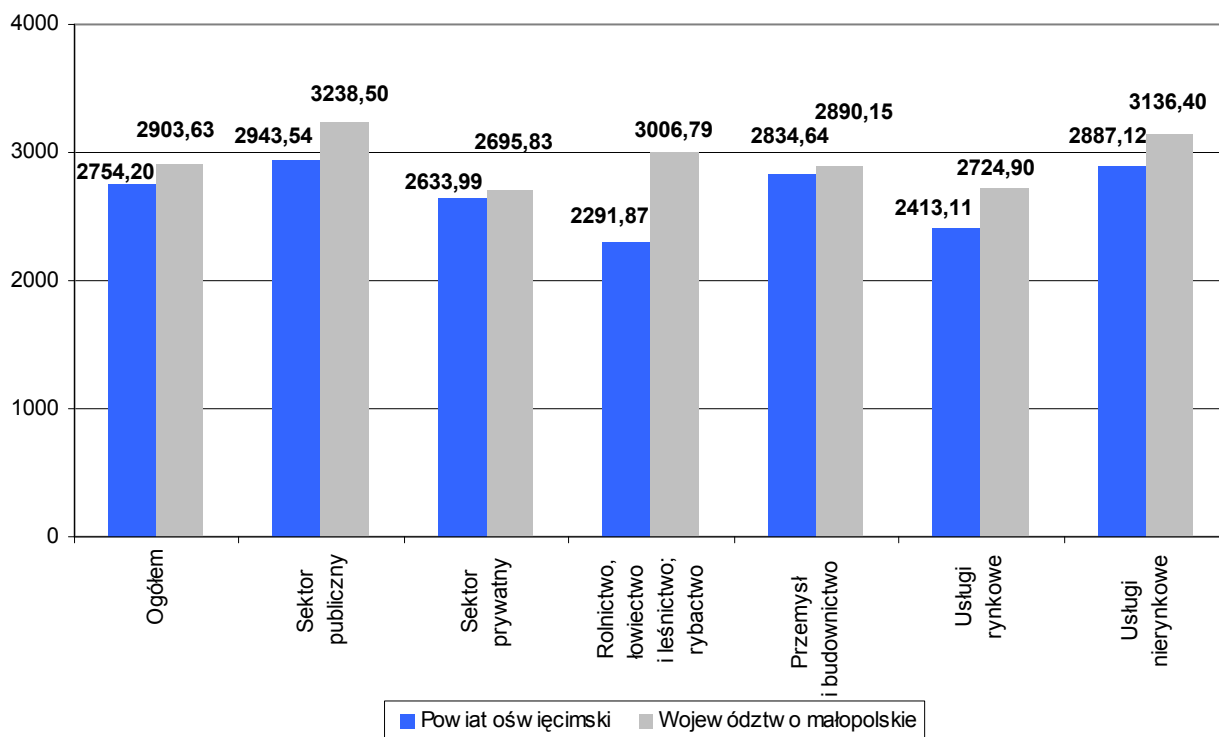

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2008

W 2008 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie w powiecie oświęcimskim należało do jednych z najwyższych w województwie. Ze średnimi miesięcznymi zarobkami równymi 2 754 zł, mieszkańcy powiatu znaleźli się na czwartym miejscu wśród wszystkich powiatów województwa. Ich płace były jednak niższe o 404 zł od średniej krajowej i o 105 zł niższe niż średnie wynagrodzenie w Małopolsce.

³ wartości nie obejmują danych dla podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

Wykres 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie według sektorów w powiecie oświęcimskim [zł brutto]⁴

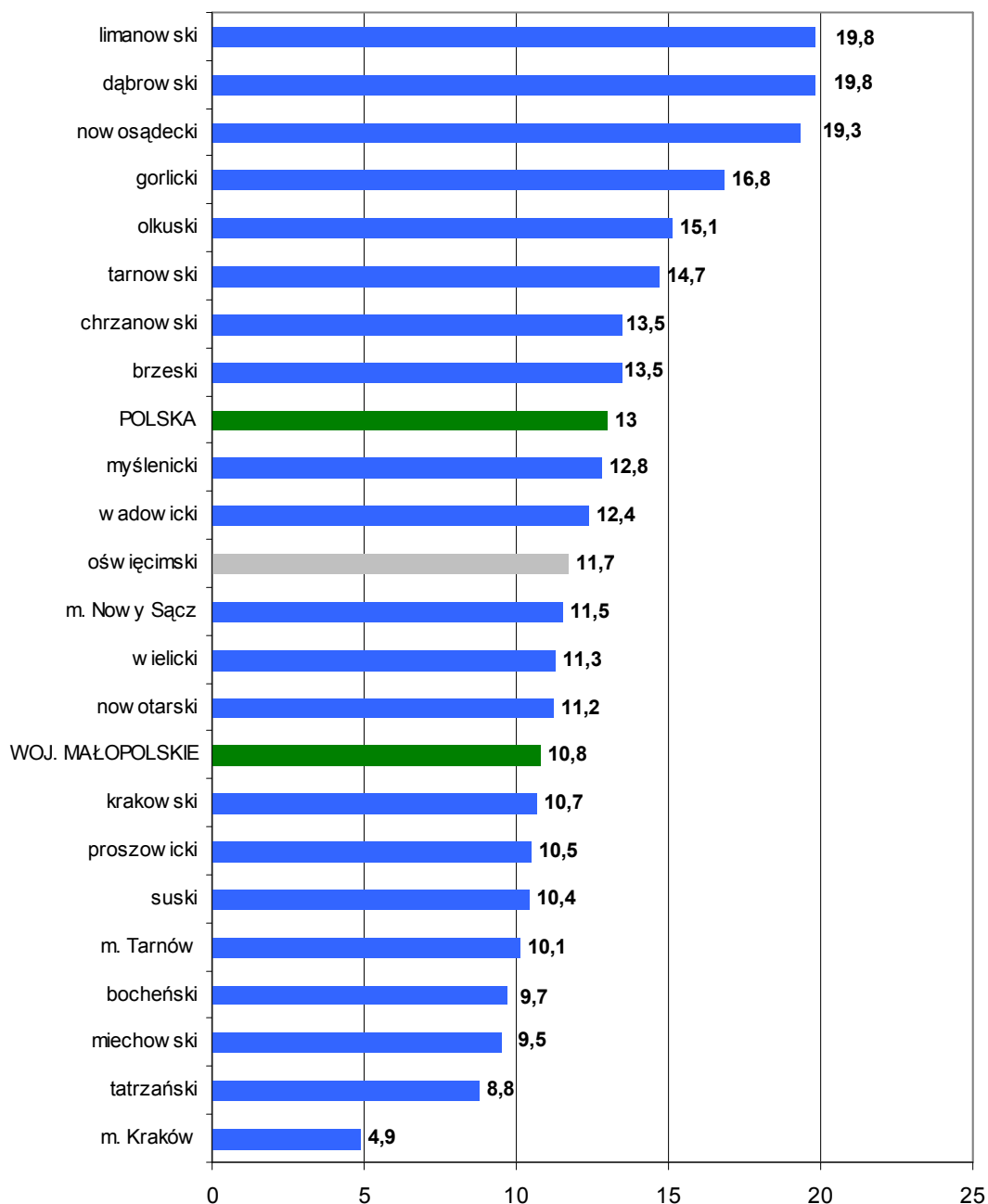
Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Krakowie, 2008

W porównaniu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w poszczególnych sektorach w powiecie oświęcimskim do przeciętnych wynagrodzeń w województwie małopolskim, okazuje się, że mieszkańcy powiatu **mogą liczyć na wynagrodzenia niższe od średniej wojewódzkiej w każdym sektorze**. Różnica ta najbardziej widoczna jest w sektorze Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybactwo, gdzie zarobki osób zatrudnionych w powiecie oświęcimskim są o 715 zł niższe niż średnie wynagrodzenie w tym sektorze w województwie. Natomiast średnie zarobki w powiecie najbardziej zbliżają się do przeciętnych wynagrodzeń w województwie dla pracowników zatrudnionych w sektorze przemysłowym (różnica 55 zł) i prywatnym (62 zł).

Podane wynagrodzenia winny być zachętą dla inwestorów, ponieważ są niższe niż w okolicznych większych miastach.

⁴ wartości nie obejmują danych dla podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

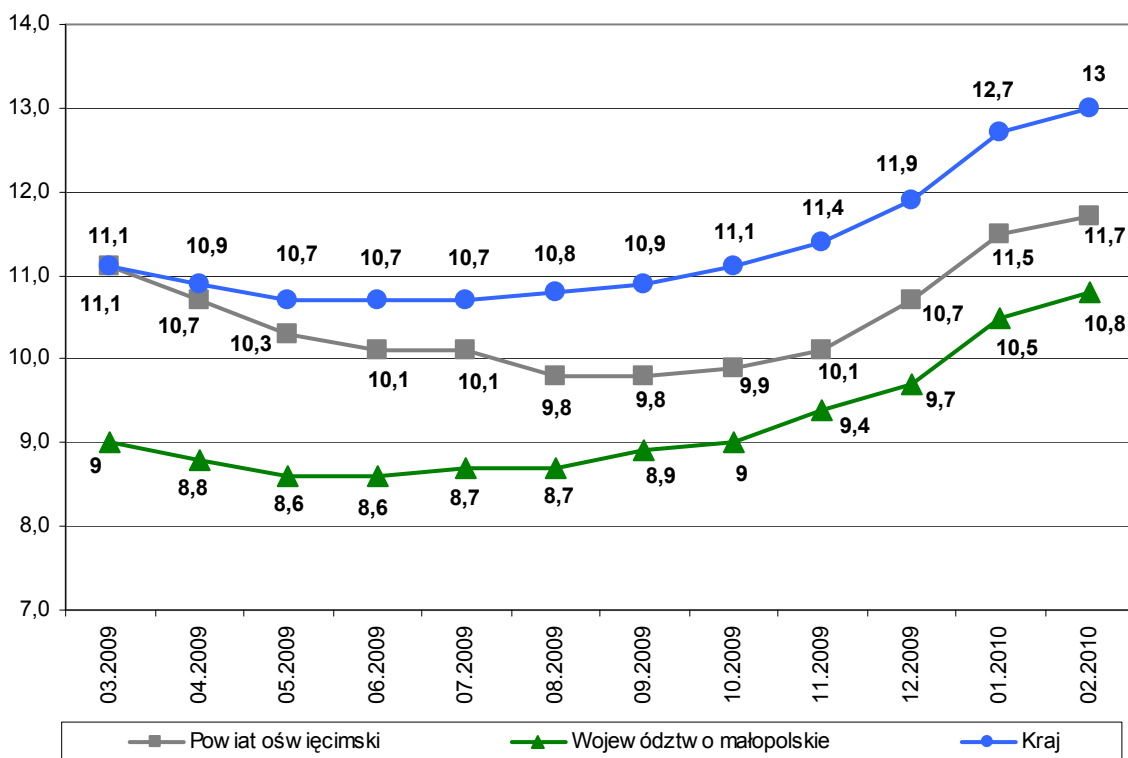
Wykres 10. Ranking powiatów województwa małopolskiego według stop bezrobocia - stan na luty 2010 [w %]

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2010

Powiat oświęcimski znajduje się na 11 miejscu wśród powiatów województwa małopolskiego pod względem wysokości stopy bezrobocia. Stopa ta na koniec **lutego 2010 roku wynosiła 11,7%**, co oznacza poziom bezrobocia o 1,3 punktu procentowego niższy niż wskaźnik ten dla całego kraju, ale o 0,9% wyższy niż średni poziom bezrobocia w województwie małopolskim.

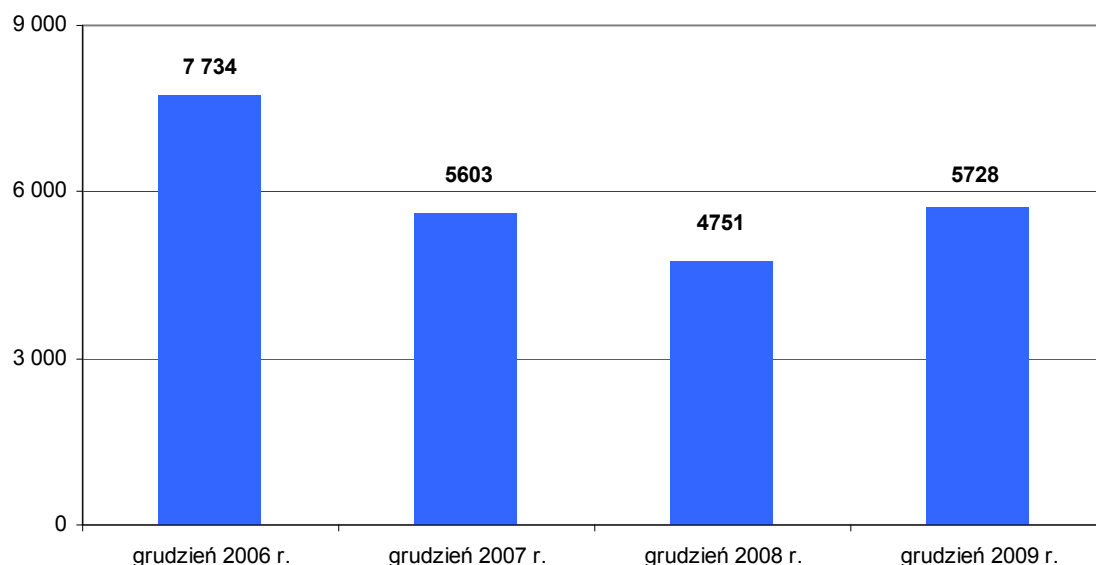
Wykres 11. Stopa bezrobocia w powiecie oświęcimskim, województwie małopolskim i w Polsce w okresie III 2009 - II 2010 [w %]

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych PUP w Oświęcimiu, 2009 - 2010

Analizując powyższy wykres, zauważamy podobne trendy w kształtowaniu się stopy bezrobocia na przestrzeni roku w powiecie, województwie i w kraju. Wskaźnik ten zarówno w powiecie oświęcimskim, jak i w Małopolsce, wzrósł z początkiem nowego roku. Porównując miesiąc luty 2010 z grudniem 2009 zanotowano wzrost o 1,0% w powiecie oświęcimskim oraz 1,1% w Małopolsce. Można to tłumaczyć typowym dla przełomu roku wahaniem sytuacji na rynku pracy. Do ewidencji urzędu wracały osoby pracujące w charakterze pracowników sezonowych, ponadto przyczyną może być fakt, iż wiele osób pozostawiło kwestię zarejestrowania się jako bezrobotny na 2010 rok, gdyż nowe przepisy umożliwiają prawo do zasiłku wypłacanego przez cały rok, a nie jak to miało miejsce wcześniej - tylko przez sześć miesięcy.

Wykres 12. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych według stanu na koniec roku

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych PUP w Oświęcimiu, 2006 – 2009

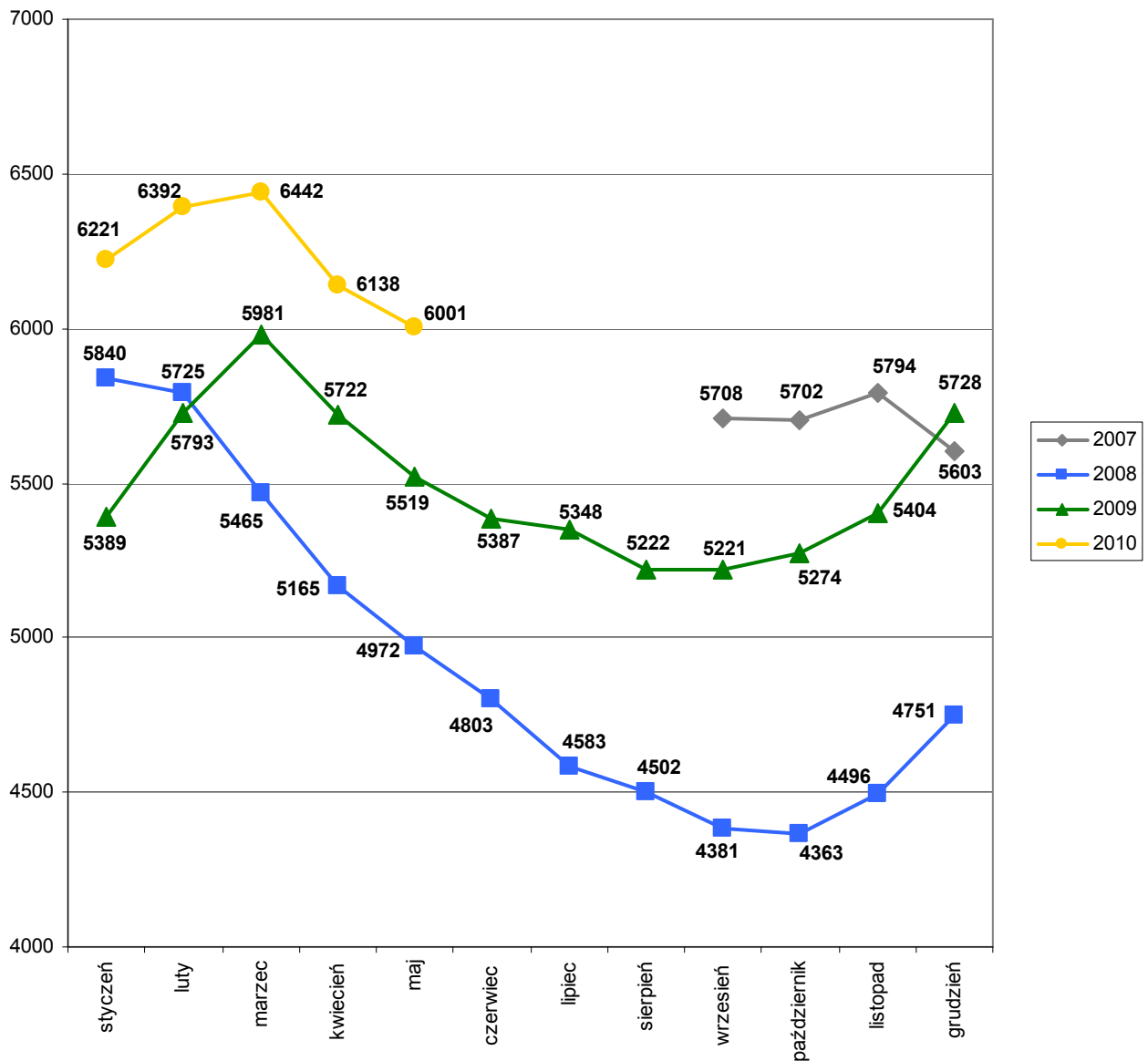
Tendencje spadkowe w poziomie bezrobocia oraz poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy obserwowano na terenie powiatu oświęcimskiego od 2004 roku. Liczba bezrobotnych była każdorazowo niższa od notowanej w roku poprzednim aż do roku 2008, na dzień 31.10.2008 roku stopa bezrobocia wynosiła 8,3% i był to najniższy odnotowany poziom bezrobocia w tym powiecie. Dopiero w 2009 roku zanotowano znaczny wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP na koniec roku. Na koniec grudnia 2009 roku zarejestrowanych pozostawało 5 728 osób, co oznacza, że w ciągu roku populacja osób bezrobotnych zwiększyła się o 977 osób.

Jak można zauważyć na poniższym wykresie, tendencja kształtowania się liczby bezrobotnych od marca 2010 roku ponownie przybrała charakter spadkowy. Zjawisko takie występuje co roku, prawdopodobnie ma to związek z sezonem na prace w rolnictwie, ogrodnictwie czy turystyce.

Podsumowując, wzrost liczby bezrobotnych w ciągu 2009 roku, spowodowany był przede wszystkim:

- Czynniki sezonowymi (rejestrowały się osoby po zakończeniu prac sezonowych);
- Ponowną rejestracją osób, które zakończyły różne programy aktywizujące, a nie zostały przyjęte do pracy;
- Zmniejszeniem powstawania nowych miejsc pracy, co związane było z kryzysem gospodarczym;
- Zwolnienia grupowe, jakie miały miejsce w powiecie w tym roku (m. in. Przedsiębiorstwo Wyrobów Gumowych „Gumipol” Sp. z o. o. i „Alma” Sp. z o. o. w Chełmku, Synthos Dwory Sp. z o. o. i Santos S.A. w Oświęcimiu, Grupa Kęty S.A. w Kętach).

Wykres 13. Liczba bezrobotnych dla powiatu oświęcimskiego w okresie IX 2007 - V 2010

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych PUP w Oświęcimiu, 2007 - 2010

Struktura osób bezrobotnych opisywana może być za pomocą różnych czynników. W poniższej analizie opracowano dane Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu według stanu na koniec marca 2009 i 2010 roku, wykorzystując takie wskaźniki, jak poziom wykształcenia osób bezrobotnych, ich struktura ze względu na wiek, staż pracy ogółem oraz czas pozostawania bez pracy w miesiącach.

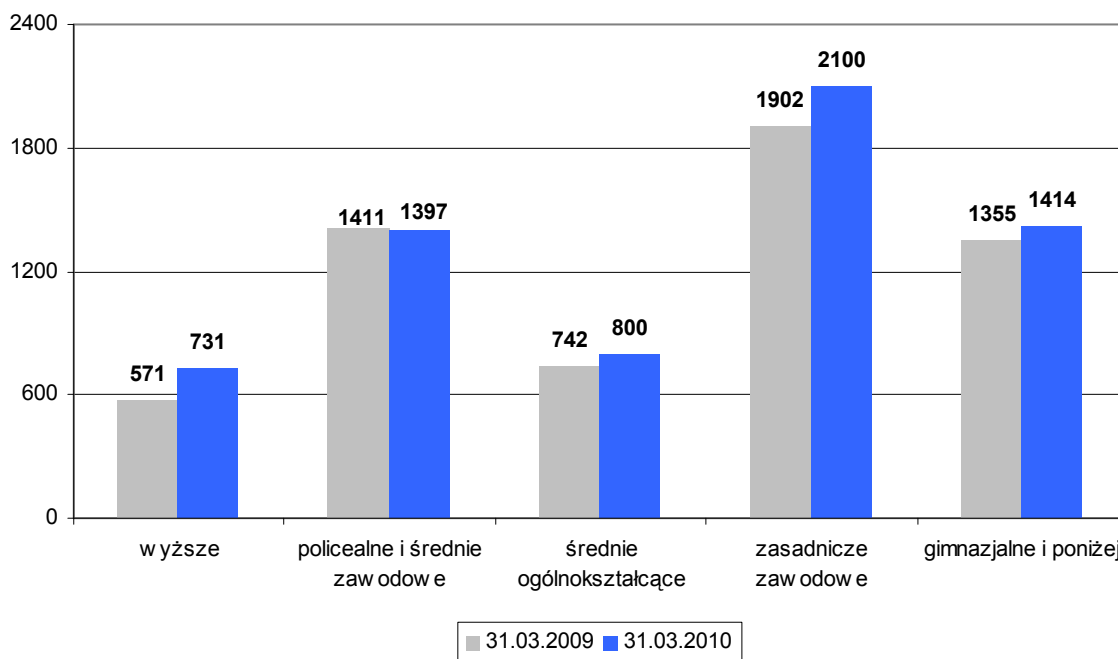
W powiecie oświęcimskim, według stanu na koniec marca 2010 roku, zarejestrowane były 6 442 osoby bezrobotne.

Pod względem **wykształcenia** zdecydowanie najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowiły osoby z:

- wykształceniem zasadniczym zawodowym (2 100 osób);
- wykształceniem gimnazjalne lub niższe (1 414 osób);
- wykształceniem policealne i średnie zawodowe (1 397).

Najmniej liczną grupę stanowią osoby legitymujące się dyplomem uczelni wyższej. Niepokojącym wydaje się być fakt, że w tej grupie zanotowano największy wzrost ilości zarejestrowanych bezrobotnych – w 2010 roku stanowili oni 11,3% wszystkich bezrobotnych w powiecie, o 1,8% więcej niż w roku poprzednim.

Wykres 14. Struktura bezrobotnych w powiecie oświęcimskim według stanu na koniec marca - wykształcenie

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych PUP w Oświęcimiu, 2009 – 2010

Biorąc pod uwagę **wiek** jako czynnik opisujący strukturę osób bezrobotnych w powiecie oświęcimskim według stanu na koniec marca 2010 roku, można zauważyć, że bezrobotni na tym obszarze tworzą populację raczej młodą. Aż 54,2% wszystkich zarejestrowanych w PUP bezrobotnych to osoby między 18 a 34 rokiem życia. Najliczniejszą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym 25 – 34 lata (1 898 osób) oraz między 18 a 24 rokiem życia (1 594 osoby).

W przypadku rozpatrywania struktury bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Oświęcimiu pod względem **stażu pracy ogółem**, największą grupę stanowią osoby z doświadczeniem zawodowym nie przekraczającym jednego roku. Stanowią oni 23,8% ogółu osób bezrobotnych w powiecie (1 533 osoby). Liczną grupę tworzą również osoby bezrobotne ze stażem pracy rzędu 1 – 5 lat (1 396 osób, 21,7%).

Ostatnim analizowanym czynnikiem opisującym strukturę bezrobocia jest **czas pozostawania bez pracy w miesiącach**. Na koniec marca 2010 roku w powiecie oświęcimskim zdecydowanie najliczniejsze były trzy grupy osób bezrobotnych: pozostający bez pracy od 3 do 6 miesięcy (1 677 osób), od 1 do 3 miesięcy (1 1534 osoby) oraz od 6 miesięcy do roku (1 240 osób). Stanowią one aż 69% bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Oświęcimiu.

Podsumowując czynniki wpływające na strukturę bezrobocia, można wysnuć następujące wnioski:

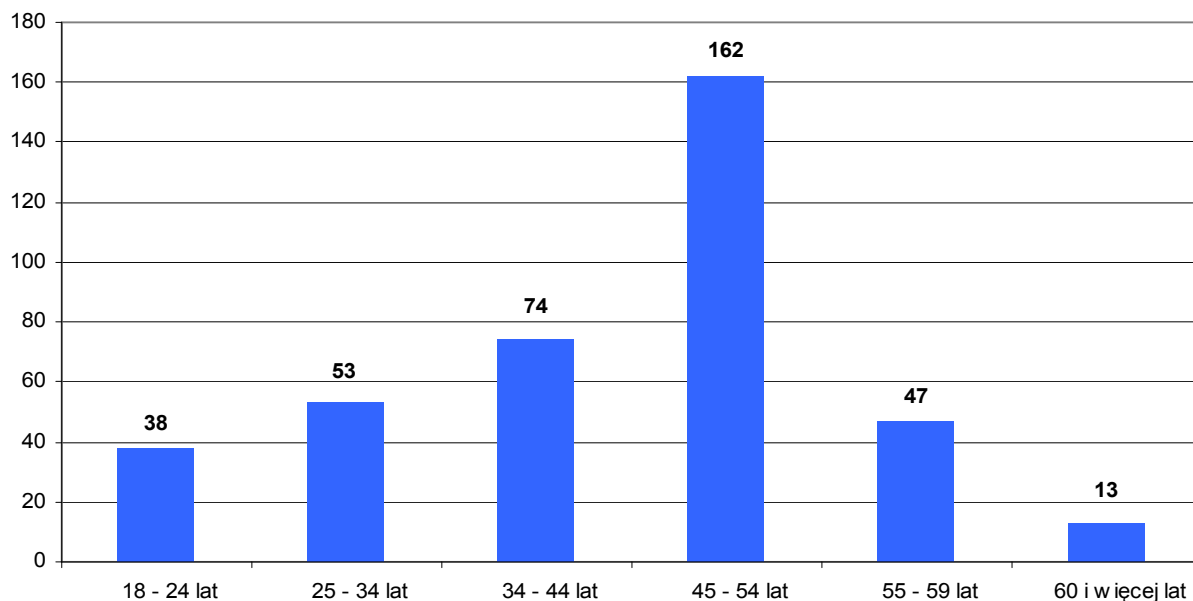
Bezrobotni:

- **Wykształcenie**
  - Najwięcej bezrobotnych: zasadnicze zawodowe
  - Najmniej bezrobotnych: wyższe
- **Staż pracy ogółem**
  - Najwięcej bezrobotnych: do 1 roku
- **Czas pozostawania bez pracy w miesiącach**
  - Najwięcej bezrobotnych: od 3 do 6
- **Wiek**
  - Najwięcej bezrobotnych: 18 – 34 lat
  - Najmniej bezrobotnych: 60 – 64 lat

W PUP w Oświęcimiu według stanu na koniec grudnia 2009 roku zarejestrowanych było **387 niepełnosprawnych osób bezrobotnych**, w tym 226 kobiet. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, z miast było zarejestrowanych 281 niepełnosprawnych osób.

Struktura **wiekowa** osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiecie oświęcimskim pokazuje, że zdecydowanie najwięcej mieszkańców z tej grupy znajduje się w przedziale wiekowym 45 – 54 lata (162 osoby, czyli 32,5%). Pozostałe grupy prezentują zbliżoną liczebność, najmniej osób znajduje się w najstarszym przedziale wiekowym.

Wykres 15. Niepełnosprawni bezrobotni zarejestrowani w PUP w Oświęcimiu według wieku - stan na 31.12.2009 roku

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych PUP w Oświęcimiu, 2009

Biorąc pod uwagę **wykształcenie** niepełnosprawnych pozostających bez zatrudnienia, najczęściej posiadają oni wykształcenie zasadnicze zawodowe (168 osób), a także gimnazjalne lub niższe (108 osób). Najrzadsze w tej grupie jest natomiast wykształcenie wyższe (21 osób) oraz średnie ogólnokształcące (31 osób).

Z kolei kierując się kryterium **stażu pracy ogółem**, najwięcej niepełnosprawnych bezrobotnych posiada doświadczenie zawodowe do 1 roku (w sumie 95 osób, 24,5%), najmniej natomiast jest osób z najstarszej grupy wiekowej – ze stażem przekraczającym 30 lat (17 osób, 4,4%).

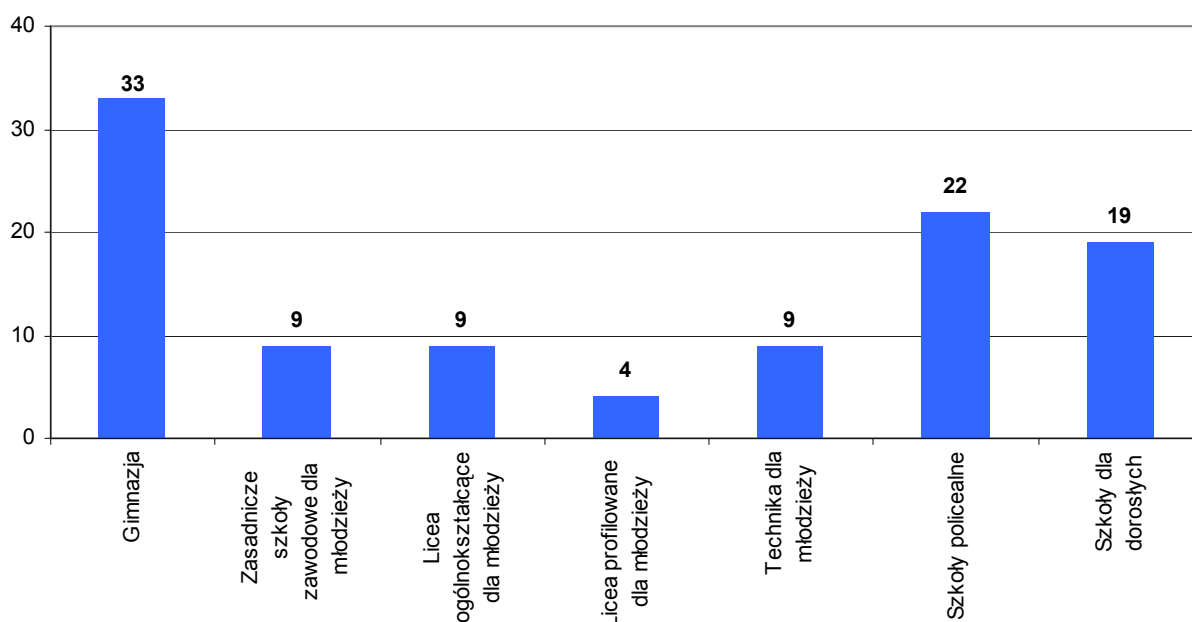
C. Poziom wykształcenia

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego występują następujące typy szkół publicznych dla dzieci i młodzieży:

- gminy powiatu oświęcimskiego prowadzą 46 szkół podstawowych oraz 33 gimnazja. Na terenie powiatu funkcjonuje 41 samodzielnych przedszkoli oraz 19 zespołów szkół;
- powiatowi oświęcimskiemu podlegają szkoły podstawowe specjalne, gimnazja specjalne, licea ogólnokształcące, licea profilowane, zasadnicze szkoły zawodowe, zasadnicze szkoły zawodowe specjalne, technika, policealne szkoły zawodowe.

Szczegóły zawiera poniższa tabela.

Wykres 16. Liczba szkół w powiecie oświęcimskim

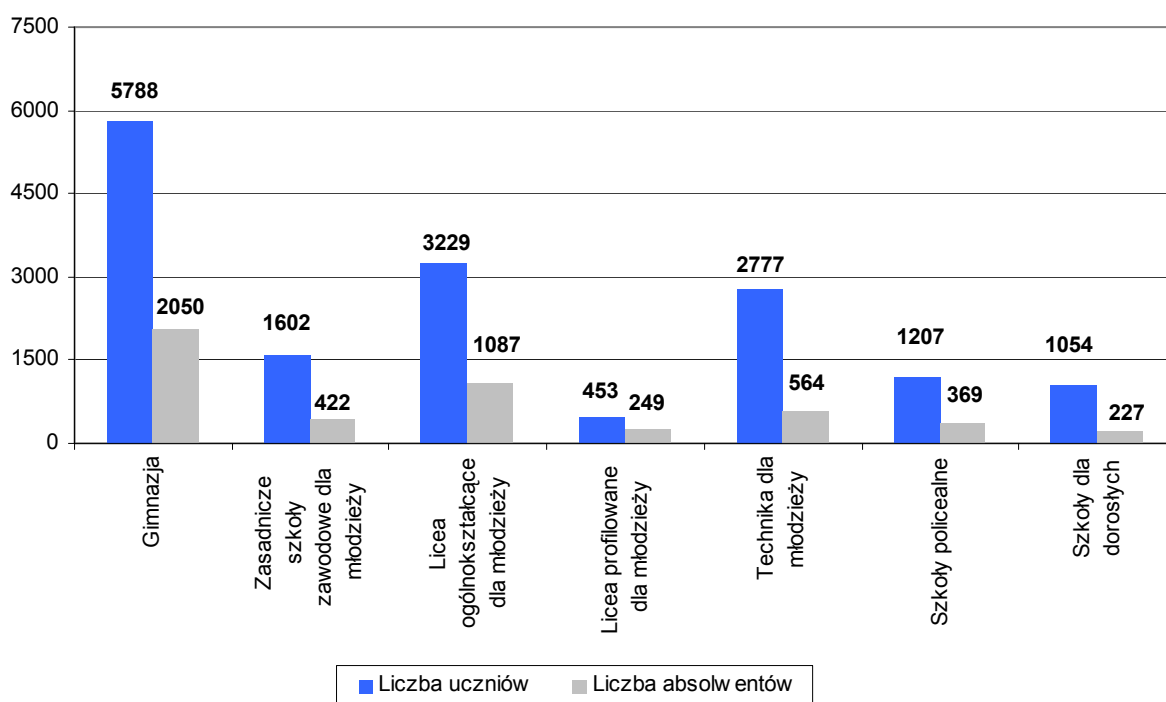

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2008

Szkolnictwo ponadgimnazjalne zawodowe zapewnia kształcenie m.in. w kierunku: chemicznym, elektronicznym, elektrycznym, budowlanym, mechanicznym, ekonomicznym, gastronomicznym oraz usługowych takich jak sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych, stolarz, fryzjer itp.

Struktura szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego zapewnia wysoki poziom nauczania i dostosowanie oferty edukacyjnego do wszystkich mieszkańców. Szkoły są przystosowane do przyjmowania i edukowania także osób niepełnosprawnych. Na terenie powiatu oświęcimskiego działają także liczne szkoły niepubliczne dla dorosłych, które wzbogacają ofertę szkół publicznych.

Wykres 17. Liczba uczniów i absolwentów w powiecie oświęcimskim

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2008

Największą grupę uczniów szkół ponadpodstawowych w powiecie oświęcimskim w 2008 roku tworzyli gimnazjaliści (odpowiednio 5 788). Duży procent stanowili również uczniowie liceów ogólnokształcących dla młodzieży oraz techników dla młodzieży, kolejno 20% oraz 17,2%. Wśród absolwentów najwyższy odsetek występował w gimnazjach (41,3%) oraz liceach ogólnokształcących dla młodzieży (21,9%).

Obecnie większość małopolskiej młodzieży preferuje naukę w szkołach ogólnokształcących. Wśród osób kończących szkoły ponadgimnazjalne (licea ogólnokształcące, licea profilowane, zasadnicze szkoły zawodowe i technika) w 2008 roku 50% stanowili absolwenci liceów i co ważne, na przestrzeni ostatnich czterech lat ich odsetek stale się zwiększał, głównie kosztem mniejszego zainteresowania liceami profilowanymi.⁵

Według danych raportu „Nauka zawodu w małopolskich szkołach 2009” przygotowanego przez Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji w powiecie oświęcimskim wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych najwięcej jest mechaników pojazdów samochodowych, kucharzy małej gastronomii oraz sprzedawców. Do najpopularniejszych zawodów wśród absolwencji techników i szkół policealnych należą: technik informatyk, technik mechanik oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego.

⁵ „Nauka zawodu w małopolskich szkołach 2009”, Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji, 2009

Edukację w zakresie szkolnictwa wyższego na terenie powiatu oświęcimskiego wspiera **Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Oświęcimiu**.

PWSZ w Oświęcimiu proponuje naukę na kierunkach:

1. FILOLOGIA, specjalność:

- Filologia angielska;
- Filologia germańska;
- Rosjoznawstwo.

2. POLITOLOGIA, specjalność:

- Integracja europejska;
- Międzynarodowe stosunki polityczne;
- Polityka bezpieczeństwa;
- Polityka międzynarodowa i europejska;
- Pamięć o Zagładzie i prawa człowieka;
- Media i komunikowanie międzynarodowe.

3. ZARZĄDZANIE, specjalność:

- Zarządzanie organizacjami publicznymi;
- Zarządzanie przedsiębiorstwem;
- Zarządzanie w turystyce.

4. PIELEGNIASTWO

Liczba studentów PWSZ w roku akademickim 2006/2007 wynosiła 839 osób, w tym studenci studiów stacjonarnych 555 osób, studenci studiów niestacjonarnych 284 osób. W roku akademickim 2008/2009 liczba studentów wyniosła 1 058 studentów w tym:

- 712 na studiach stacjonarnych;
- 346 na studiach niestacjonarnych.

W tym samym roku mury PWSZ w Oświęcimiu opuściło 274 absolwentów (191 absolwentów studiów stacjonarnych oraz 83 studiów niestacjonarnych). Świadczy to o dużym i ciągłym wzroście zainteresowania uczelnią, jak i wysoką jakością jej oferty edukacyjnej.

W lutym 2007 roku Uczelnia otworzyła pierwsze studia podyplomowe w specjalizacji Projektowanie i Zarządzanie Funduszami Europejskimi.

Spółeczna Szkoła Zarządzania i Handlu w Oświęcimiu jest ośrodkiem kształcenia kursowego prowadzonym przez Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły Zarządzania i Handlu w Oświęcimiu. Szkoła została utworzona w 1992

roku w ramach programu EWG (Tempus), we współpracy z Akademią Ekonomiczną w Krakowie, Akademią Ekonomiczną w Katowicach oraz Filią Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej. Ze strony Unii Europejskiej w programie uczestniczyli: Istituto Formazione Operatori Aziendali, Worcester College of Technology, Università Degli Studi Di Parma i Euro-Unit. Zadaniem Szkoły jest pobudzanie lokalnego rozwoju gospodarczego poprzez przygotowywanie średniego personelu zarządzającego dla małych i średnich firm.

W siedzibie Społecznej Szkoły Zarządzania i Handlu znajduje się filia Akademii Górniczo – Hutniczej w Krakowie. Uczelnia proponuje naukę w następujących kierunkach:

- Marketing i Zarządzanie;
- Zarządzanie i Inżynieria Produkcji;
- Informatyka i Ekonometria.

Dodatkowo uzupełnieniem sieci szkolnictwa są poszczególne ośrodki szkolenia kursowego dla młodzieży i dorosłych o zróżnicowanych kierunkach doksztalcania w dostosowaniu do aktualnych potrzeb.

Baza dydaktyczna na terenie powiatu oświęcimskiego jest wystarczająco rozbudowana i w pełni zaspokaja potrzeby społeczności lokalnej. Niewątpliwą zaletą powiatu oświęcimskiego jest jego bliskie położenie względem 3 dużych ośrodków akademickich (Kraków, Katowice, Bielsko – Biała). Pozwala to na bardzo szeroki wybór wysokiej klasy absolwentów szkół wyższych zarówno z kierunków technicznych, ekonomicznych jak i humanistycznych. Dodatkowo potencjalny inwestor może korzystać z zasobów know-how i kadry naukowej tych ośrodków naukowo – badawczych.

Potencjalny pracodawca może korzystać z kadry wysokokwalifikowanej kształcącej się na uczelni wyższej powiatu oświęcimskiego jak i na uczelniach sąsiadujących (np. Uniwersytet Jagielloński, Akademia Górniczo – Hutnicza, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie i Akademia Ekonomiczna w Katowicach). Kadre niższego szczebla zapewniają ośrodki szkoleniowe dla dorosłych i szkoły ponadgimnazjalne. Szkoły zawodowe powiatu oświęcimskiego kształcą specjalistów zawodów technicznych.

Tabela 3. Zestawienie osób w powiecie oświęcimskim wg przedziału wiekowego, stopnia znajomości języków obcych oraz rodzajów języków obcych

Stopień znajomości języka	Ogółem		23-30 lat		31 lat i więcej	
	Co najmniej średni	Dobry i biegły	Co najmniej średni	Dobry i biegły	Co najmniej średni	Dobry i biegły
Język angielski	60,3%	42,1%	76,1%	52,7%	51,7%	35,7%
Język niemiecki	17,8%	11,1%	23,9%	14,6%	15,0%	9,9%
Język rosyjski	9,7%	5,3%	5,9%	2,9%	12,6%	6,9%

Język francuski	5,0%	3,3%	7,8%	3,9%	3,4%	2,7%
Język hiszpański	3,0%	1,5%	2,0%	1,0%	3,7%	2,0%
Język włoski	1,7%	0,9%	3,4%	2,0%	1,0%	0,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych Advisory Group TEST Human Resources, 2010

Jak widać z powyższej tabeli prawie 76% osób w wieku 23-30 lat posługuje się językiem angielskim na poziomie co najmniej średnim. Nauka języków nie odbywa się tylko w szkołach, ale także licznych ośrodkach prowadzących kursy i szkoły językowe.

D. Zatrudnienie

Biorąc pod uwagę dane z PUP w Oświęcimiu w I półroczu roku 2009 po raz kolejny zanotowano pogorszenie się sytuacji na rynku pracy. Na koniec czerwca 2009 roku liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotnych w PUP w Oświęcimiu wyniosła 5 387 i wzrosła o 13,4% w stosunku do końca grudnia 2008 roku. Wzrosła liczba bezrobotnych kobiet o 123 osoby i w czerwcu 2009 roku wyniosła 3 234 osoby.

Do głównych przyczyn wzrostu bezrobocia zaliczono:

- kryzys ekonomiczny w kraju i za granicą;
- zmniejszenie rozmiaru inwestycji lokalnych i regionalnych;
- zmniejszenie liczby osób bezrobotnych wyjeżdżających za granicę.

W powiecie oświęcimskim najwięcej osób zarejestrowało się jako bezrobotnych w październiku 2009 (1 129 osób). Z kolei miesiącem, w którym przybyła najmniejsza liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych był kwiecień 2009 (797 osób). Z kolejnej analizy wynika, iż najwięcej podjęć pracy na przełomie okresu marzec 2009 – luty 2010 było w kwietniu 2009 roku (476), natomiast najmniej w styczniu 2010 roku (263). Podjęcia pracy w powiecie oświęcimskim zostały przedstawione na wykresie 31.

Zawodami najliczniej reprezentowanymi wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Oświęcimiu na koniec pierwszego kwartału 2009 roku byli sprzedawcy (427 osób). Biorąc pod uwagę koniec roku 2008 został odnotowany wzrost liczby tej grupy bezrobotnych o 66 osób. Do innych zawodów również licznie reprezentowanych przez bezrobotnych w powiecie oświęcimskim należeli: ślusarze (wzrost o 37 osób), asystenci ekonomiczni (spadek o 3 osoby), kucharze (bez zmian), krawcowe (spadek o 7 osób).

W pierwszym półroczu 2009 roku napłynęło do PUP w Oświęcimiu 1 418 ofert pracy, czyli o 756 mniej niż miało to miejsce w rok wcześniej oraz o 63 oferty mniej niż w 2007 roku. Biorąc pod uwagę okres 2006 – 2008 w zakresie napływu ofert pracy utrzymywała się tendencja rosnąca. Rok 2009 zmienił ten obraz. Oferty, które napłynęły w 2009 roku stanowiły zaledwie 65% ilości ofert z 2008 roku. Oferty pracy zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu w pierwszym kwartale 2009 roku najczęściej dotyczyły robotników gospodarczych (stanowiły one 40,2% wszystkich ofert według danych na I kwartał 2009). Kolejnym zawodem pod kątem którego zgłaszane są oferty pracy to sprzedawca (13,6%), pracownik biurowy (12,8%). Najmniejsza ilość ofert zgłaszanych w PUP w Oświęcimiu była skierowana m.in. do magazynierów (24 oferty), kamieniarzy (25 ofert), kelnerów (25 ofert), murarzy (25 ofert).

Z danych PUP w Oświęcimiu wynika, iż liczba osób młodych pozostający bez pracy w powiecie oświęcimskim zwiększyła się w I kwartale 2009 roku o 275 osób, także udział bezrobotnych do 25 roku życia w całej populacji bezrobotnych wzrósł w przeciągu sześciu miesięcy (od grudnia 2008 do czerwca 2009) do 26,5%. Wśród bezrobotnych absolwentów rejestrujących się w PUP w Oświęcimiu najwięcej było osób, które ukończyły kierunki: nauki społeczne (55 osób) oraz ekonomia (49 osób).

Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe:

Mianem zawodów deficytowych określa się zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie. Do tego typu zawodów z najwyższym wskaźnikiem deficytu w powiecie oświęcimskim zakwalifikowano m.in.: kierowca autobusu i samochodu ciężarowego, kosmetyczka, inżynier budownictwa, architekt, pielęgniarka, radca prawny. Niedobór w zakresie możliwości zatrudnienia osób w w/w zawodach związany był najczęściej dezaktualizacją dawno nie wykorzystywanych umiejętności, długotrwałą biernością zawodową lub złym stanem zdrowia.

Oświęcimski rynek pracy charakteryzuje głęboka nierównowaga - znacznie więcej jest na nim zawodów nadwyżkowych niż deficytowych. Analiza ukazała, iż zdecydowana większość zawodów to zawody nadwyżkowe na rynku pracy, co oznacza, że jest mniejsze zapotrzebowanie na pracowników w tych zawodach w stosunku do ilości bezrobotnych posiadających takie zawody. Oznacza to, że podaż w tych zawodach znacznie przekracza popyt na pracę. Wśród wyłonionych zawodów do tych, które wykazały najwyższy wskaźnik intensywności nadwyżki należały m.in. technik budownictwa, elektromonter, asystent ekonomiczny, mechanik samochodów osobowych, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, ślusarz, tokarz, frezer. Do głównych przyczyn małej zatrudnialności w powyższych zawodach można zaliczyć: brak wymaganych uprawnień, zbyt długi okres pozostawania bez pracy, brak doświadczenia zawodowego, zły stan zdrowia, brak umiejętności obsługi nowoczesnych maszyn lub brak ofert pracy dla danego stanowiska.

Do zawodów zrównoważonych zaliczono m.in.: nauczycieli szkół, specjalistów do spraw kadr, terapeutów zajęciowych, samodzielnych kucharzy – kuchmistrzów. Oferty te w większości wpłynęły z tzw. otwartego rynku pracy.

Podmioty gospodarcze powiatu oświęcimskiego

W 2009 roku w krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki narodowej było zarejestrowanych 13 187 podmiotów z powiatu oświęcimskiego, w tym 435 podmiotów sektora publicznego (3,3% ogółu podmiotów) oraz 12 752 podmiotów sektora prywatnego (96,7% ogółu podmiotów). Wśród podmiotów sektora prywatnego najwięcej firm stanowiło własność osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (80%).

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w 2009 roku w powiecie oświęcimskim

Podmioty gospodarki narodowej	Powiat oświęcimski
Ogółem	13 187
Sektor publiczny	
podmioty gospodarki narodowej ogółem	435
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	272
spółki handlowe	23
Sektor prywatny	
podmioty gospodarki narodowej ogółem	12 752
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	10 176
spółki handlowe	481
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	66
spółdzielnie	45
fundacje	20
stowarzyszenia i organizacje społeczne	288

Źródło: Opracowanie AG TEST HR na podstawie danych GUS, 2009

Wskaźnik przedsiębiorczości - liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

- Wskaźnik przedsiębiorczości dla powiatu oświęcimskiego: **85,6⁶**

Współczynnik aktywności zawodowej informuje o stosunku osób w aktywności zawodowej (tzn. pracujących i bezrobotnych) w danym wieku (15-59 dla kobiet i 15-64 dla mężczyzn) do ogółu ludności w tym wieku.

- Współczynnik aktywności zawodowej dla powiatu oświęcimskiego: **37,56%⁷**

⁶ Dane GUS, 2009

⁷ Dane GUS, 2008

4. WSPARCIE DZIAŁAŃ UKIERUNKOWANYCH NA TWORZENIE MIEJSC PRACY

Lokalne instytucje wspierające rozwój rynku pracy:

Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu realizacja inwestycji infrastrukturalnych będących w gestii powiatu, promocja powiatu, realizacja zadań w zakresie sportu, kultury, oświaty, zdrowia.

Lokalne samorządy (urzędy miast i gmin) – realizacja inwestycji lokalnych, realizacja zadań będących w gestii samorządów miast i gmin.

Centrum Biznesu Małopolski Zachodniej Sp. z o. o. w Oświęcimiu – prowadzenie strefy aktywności gospodarczej Nowe Dwory, realizowanie projektów współfinansowanych ze środków EFS, prowadzenie RO EFS, prowadzenie mikro pożyczek oraz Funduszu pożyczkowego.

Oświęcimski Inkubator Przedsiębiorczości – wynajem tanich powierzchni biurowych na funkcjonowanie mśp, wspieranie rozwoju mśp działających w obrębie inkubatora a także pozostałych działających w powiecie.

Regionalny Ośrodek EFS – udzielanie informacji o możliwościach pozyskiwania środków z EFS, doradztwo dla projektodawców, wsparcie w zakresie wdrażania projektów, organizacja szkoleń w zakresie dot. w/w tematów.

Lokalny Punkt Konsultacyjny Fundacji Rozwoju Regionu Rabka, O/Oświęcim – udzielanie informacji nt. możliwości pozyskiwania środków z EFS na rozwój wsi, doradztwo dla zainteresowanych.

Doradztwo Samorządowe i Gospodarcze sp. z o. o. – obsługa inwestycji społeczno – gospodarczych oraz inwestycji związanych z rozwojem regionalnym.

Stowarzyszenie Dolina Karpi – obejmuje 4 gminy powiatu oświęcimskiego (Zator, Osiek, Przeciszów, Polanka Wielka). Głównym celem jest poprawa jakości życia na wsi, ochrona dziedzictwa przyrody i kultury.

Centrum Prac A4e – usługi doradcze dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Centrum Szkoleniowo – Doradcze „Stowarzyszenie Kolpinga”. Głównym celem jest wychodzenie naprzeciw palącym potrzebom lokalnej społeczności zarówno materialnym jak i duchowym (szkolenia, opieka nad dziećmi, doradztwo prawne, pomoc psychologiczna).

Powiatowe urzędy pracy realizują zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy; świadczą usługi osobom bezrobotnym, poszukującym pracy oraz pracodawcom.

Usługi rynku pracy świadczone przez urzędy pracy dla pracodawców oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy:

- 1. Pośrednictwo pracy** - polega na udzielaniu pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w pozyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze odpowiednich kandydatów do pracy. Jest realizowane jest nieodpłatnie, zgodnie z zasadami dostępności, dobrowolności, równości i jawności usług.

Pośrednicy pracy:

- pozyskują i upowszechniają oferty pracy,
- udzielają pracodawcom informacji o kandydatach do pracy,
- inicjują i organizują kontakty pracodawców z kandydatami: indywidualne lub poprzez **giełdy pracy** – podczas których następuje rekrutacja spośród zainteresowanych kandydatów do pracy oraz **targi pracy** – w czasie których następuje prezentacja wolnych miejsc pracy przez wielu pracodawców,
- zapoznają z aktualną sytuacją na lokalnym rynku pracy, informują o przysługujących prawach i obowiązkach,
- informują o usługach i instrumentach rynku pracy wspierających tworzenie nowych lub utrzymanie istniejących miejsc pracy.

Zgłoszenie wolnego miejsca pracy:

- pracodawca zgłasza ofertę pracy do jednego wybranego przez siebie urzędu pracy ze względu na siedzibę, miejsce wykonywania pracy lub z innego powodu;
- pracodawca może wybrać jeden sposób realizacji oferty pracy jako: **„zamkniętej”** – udostępnianej wyłącznie osobom zarejestrowanym jako bezrobotne i spełniającym wymagania, którym są wydawane skierowania: ta oferta jest podawana do wiadomości bez informacji umożliwiających identyfikację pracodawcy lub **„otwartej”** – udostępnianej w pełnym zakresie wszystkim zainteresowanym osobom, którym – za zgodą pracodawcy – może być wydane skierowanie, ta oferta zawiera dane umożliwiające identyfikację pracodawcy.

Zgłaszając ofertę pracy podaje się:

- **dane dotyczące pracodawcy:** nazwę, adres, numer telefonu, imię i nazwisko osoby do kontaktu, oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności gospodarczej, REGON, NIP, rodzaj działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności, stan zatrudnienia;

- **informacje na temat warunków zatrudnienia:** nazwę stanowiska, liczbę wolnych miejsc pracy (w tym liczbę miejsc pracy dla niepełnosprawnych), miejsce wykonywania pracy, rodzaj umowy, informacje o systemie i czasie pracy, wysokości wynagrodzenia, planowaną datę zatrudnienia, wymagania co do kwalifikacji i umiejętności kandydatów do pracy.

Rozpowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy odbywa się poprzez zamieszczenie ich na tablicy ogłoszeń oraz w internetowej bazie ofert pracy.

W ramach sieci **EURES** (European Employment Services), urząd pracy prowadzi pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników na terenie UE, EOG oraz państw korzystających ze swobody przepływu osób.

Pośrednicy pracy udzielają informacji na temat:

- aktualnie upowszechnionych zagranicznych ofert pracy;
- warunków życia i pracy w poszczególnych krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- innych możliwości poszukiwania zatrudnienia za granicą, w szczególności z wykorzystaniem stron internetowych publicznych służb zatrudnienia w poszczególnych krajach oraz portali www.eures.praca.gov.pl oraz www.eures.europa.eu.

- 2. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa** - zadaniem poradnictwa zawodowego jest udzielanie pomocy bezrobotnym i innym osobom poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia. Poradnictwo zawodowe świadczone jest w formie porad indywidualnych i grupowych.
- 3. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy – Klub Pracy** - polega na przygotowaniu poprzez szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia.
- 4. Doradztwo dla pracodawców** - na wniosek pracodawcy doradcy zawodowi mogą udzielić pomocy w zakresie:
  - doboru kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy,
  - wspierania rozwoju zawodowego pracowników.

Ponadto, doradcy zawodowi udzielają informacji osobom zwalnianym z przyczyn ekonomicznych zakładu pracy, będących w okresie wypowiedzenia umowy o pracę, współpracując w tym zakresie z przedstawicielami zakładów pracy i związkami zawodowymi, w ramach Zespołu ds. Zapobiegania Negatywnym Skutkom Zwolnień Grupowych.

- 5. Szkolenia** - inicjowane są w celu podwyższenia dotychczasowych kwalifikacji zawodowych, zwiększenia szans na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bezrobotnych i poszukujących pracy, w szczególności w przypadku braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji, czy utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

Formy szkoleń:

- szkolenia grupowe – realizowane zgodnie z Planem szkoleń na dany rok, opracowanym na podstawie wyników badań, analiz i prognoz na rynku pracy, częstotliwości występowania ofert oraz zapotrzebowania ze strony pracodawców;
- szkolenia w trybie indywidualnym – osoby bezrobotne kierowane są na wskazane przez siebie szkolenie, jeżeli uzasadnią celowość tego szkolenia (oświadczenie przyszłego pracodawcy o zamiarze powierzenia tej osobie odpowiedniej pracy, oświadczenie o zamiarze rozpoczęcia działalności gospodarczej, inne uzasadnienie celowości skierowania na szkolenie), a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia. Skierowanie takie przysługuje nie częściej niż raz w ciągu roku kalendarzowego.

Szkoleniami mogą być objęte osoby:

- bezrobotne;
- poszukujące pracy, które m. in. są w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy lub są zatrudnione u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji.

Szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w przypadkach uzasadnionych programem szkolenia - nie dłużej niż 24 miesiące. Bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia przysługuje stypendium.

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy mogą ponadto ubiegać się o:

- przyznanie pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia do wysokości 4 – krotnego przeciętnego wynagrodzenia;
- sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych do wysokości 100%, jednak nie więcej niż do wysokości 3 – krotnego przeciętnego wynagrodzenia;
- sfinansowanie kosztów egzaminów, licencji niezbędnych do wykonywania pracy do wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

- 6. Staże** - polegają na nabywaniu przez osobę bezrobotną praktycznych umiejętności do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej pomiędzy pracodawcą a urzędem pracy, na okres od 3 do 6 miesięcy, a w niektórych przypadkach do 12 miesięcy, według określonego programu. W okresie odbywania stażu, stażystom przysługuje **stypendium** wypłacane przez Urząd Pracy.

Staże organizowane są w pierwszej kolejności u pracodawców, którzy:

- prowadzą działalność gospodarczą, co najmniej przez 6 miesięcy;
- nie zmniejszyli stanu zatrudnienia powyżej 10 % w ciągu ostatnich 6 miesięcy;
- deklarują zatrudnienie kandydata po odbyciu przez niego stażu;
- wywiązywali się z dotychczasowych zobowiązań wynikających z umów zawartych z Urzędem Pracy;
- nie zalegają z opłatami w ZUS i Urzędzie Skarbowym;
- tworzą miejsca odbywania stażu na terenie Tarnowa i Powiatu Tarnowskiego.

7. Przygotowanie zawodowe dorosłych - jest to praktyczna nauka zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, realizowane bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Jest realizowane w oparciu o program ukierunkowany na nabycie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej opracowany przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową i kończy się egzaminem potwierdzającym uzyskane kwalifikacje. Odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej pomiędzy pracodawcą a starostą. Możliwa jest umowa trójstronna, zawierana pomiędzy pracodawcą, starostą i instytucją szkoleniową, wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy. Uczestnikowi przygotowania zawodowego przysługuje stypendium.

Kształcenie jest realizowane w miejscu pracy odbywa się w formie:

- praktycznej nauki zawodu trwającej od 12 do 18 miesięcy, umożliwiającej przystąpienie do egzaminu na tytuł zawodowy lub egzaminu czeladniczego;
- przyuczenia do pracy trwającego od 3 do 6 miesięcy, mającego na celu zdobycie wybranych kwalifikacji lub umiejętności niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych.

Pracodawcy przysługuje:

- zwrot poniesionych wydatków na uczestnika przygotowania zawodowego w wysokości do 2% przeciętnego wynagrodzenia za każdy pełny miesiąc realizacji programu;
- premia w wysokości 400 zł za każdy pełny miesiąc – w przypadku, gdy uczestnik przygotowania zawodowego ukończył program i zdał egzamin przeprowadzony przez komisję egzaminacyjną lub przez instytucję szkoleniową.

8. Dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych - starosta na wniosek bezrobotnego może sfinansować z Funduszu Pracy koszty studiów podyplomowych należne organizatorowi studiów do wysokości 100% jednakże nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia.

9. Dofinansowanie wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy – pracodawcy mają możliwość ubiegania się o doposażenie i wyposażenie nowo tworzonego miejsca pracy, na którym zostanie zatrudniona osoba bezrobotna. Wartość uzyskanego wsparcia jest określona w indywidualnej umowie, przy czym nie może być wyższa niż sześciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Po podpisaniu umowy podmiot

ponosi koszty na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy i zatrudnia na utworzonym stanowisku pracy skierowana osobę bezrobotną w pełnym wymiarze czasu pracy na okres min. 24 miesięcy.

10. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej - jest to forma pomocy, kierowana do osób bezrobotnych, która daje możliwość ubiegania się o bezzwrotną pomoc finansową na otwarcie własnej działalności gospodarczej. Jednym z warunków uzyskania w/w pomocy jest prawidłowe wypełnienie wniosku dostępnego na stronie urzędu wraz ze wszystkimi załącznikami. Corocznie duża grupa osób bezrobotnych, korzysta z tej formy pomocy.

11. Prace interwencyjne oraz roboty publiczne - jest to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które następuje w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Pracodawca będący organizatorem prac interwencyjnych czy robót publicznych może otrzymać refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych.

5. Dokument został stworzony na podstawie danych z następujących instytucji:

1. Advisory Group TEST Human Resources – firma doradztwa personalnego
2. Główny Urząd Statystyczny
3. Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji
4. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Oświęcimiu
5. Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu
6. Społeczna Szkoła Zarządzania i Handlu w Oświęcimiu
7. Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w Krakowie
8. Urząd Statystyczny w Krakowie
9. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie

6. Dokument został stworzony w trakcie warsztatów, które odbyły się w dniach 05-07 lipca 2010 r. w Oświęcimiu. W opracowywaniu informacji wzięli udział przedstawiciele następujących instytucji:

1. Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu
2. Urząd Miasta Oświęcimia
3. Urząd Miasta Zator
4. Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie